

POSVET BORCEV PRED NAPADOM NA SOVRAŽNIKA
(V sredini je general Ambrošič — Primorska 1944)

4. julij — dan borca

Nekaj dni pred vdorom sovražnikov v našo državo je KP Jugoslavije naslovila razglas na vse narode Jugoslavije, naj se pripravijo za težak in neizprosni boj proti osvajalcem. CK KPJ je v teh dneh imenoval glavni štab narodnoosvobodilnih partizanskih odredov Jugoslavije in določil tov. Tita za vrhovnega komandanta.

4. julija 1941 je CK KPJ določil načrt in sprejel sklep o oboroženi vstaji vseh jugoslovanskih narodov.

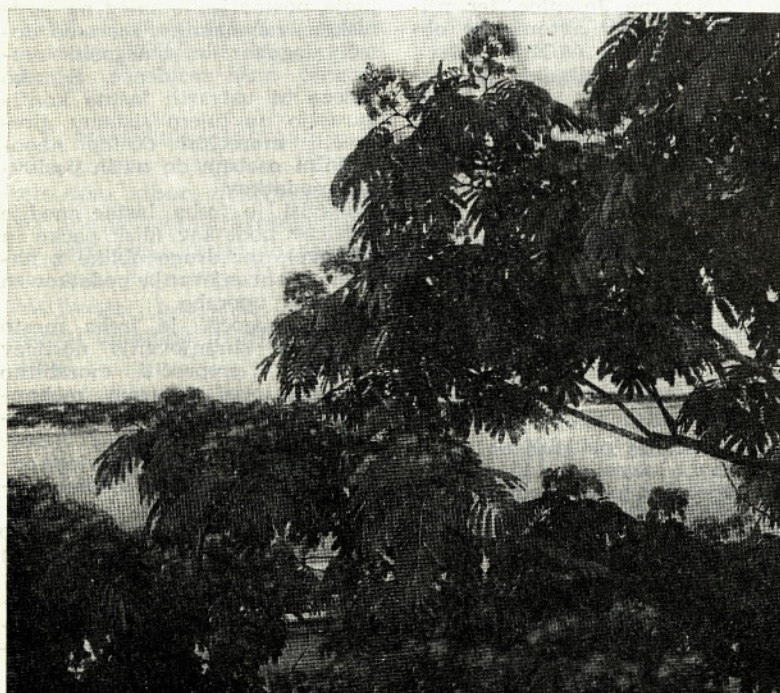
V spomin na ta veliki zgodovinski dan je ljudska skupščina FLRJ leta 1956 sprejela zakon, po katerem je postal 4. julij državni praznik, ne samo vseh borcev, temveč vseh delovnih ljudi in vsega prebival-

stva Jugoslavije, ki mu je zmagovita vstaja prinesla svobodo.

Odtlej proslavljamo 4. julij kot DAN BORCA in državni praznik, ki je dela prost in plačan dan, spominjamo se herojskih dejanj naših partizanov, aktivistov, žena in mladincev, ki niso dali miru osovražnim okupatorjem in domačim izdajalcem, dokler jih niso prisilili na beg iz naše domovine. Pri tem se še posebno spominjamo vseh žrtev, ki so padle za svobodo, obenem pa tudi zločinskih dejanj okupatorjev in njihovih pomagačev in vedno znova zaobljubljamo, da ne bomo nikomur in nikoli več dopustili zaslužniti naše narode.

Naj večno živi 4. julij — DAN BORCA!

N. B.

ČLANKE ZA NASLEDNJO ŠTEVILKO
SPREJEMAMO DO 10. JULIJA 1978

Proizvodnja v maju

V maju je bil obseg proizvodnje večji kot v preteklem mesecu, saj smo količinski plan dosegli 100 %, vrednostnega pa 97 %. Izpolnitev plana po posameznih TOZD je bila naslednja:

TOZD	količ. %	vredn. %
VIJAKARNA	93,5	80,6
VERIGARNA	103,9	91,9
SIDR. VERIGE	103,5	107,4
KOVAČNICA	83,7	105,8
ORODJARNA		107,4
VZDRŽEVANJE		95,6
IND. OPREMA		108,6
SKUPAJ	100,3	97,3

Le v marcu letos smo plan izpolnili bolje kot v maju, v ostalih mesecih pa slabše. Kovačnica količinsko zaostaja za ostalimi TOZD, predvsem zaradi pomanjkanja naročil za opremo in interni trg. V preteklih mesecih, ko ni bilo naročil, so delali opremo na zalogo (predvsem mostičke za sidrne verige). Plan so še posebno uspešno presegli pri kavljih, omčah in pri kovanih verigah. TOZD Vijakarna je plan proizvodnje slabše dosegla pri iver vijakih in drobnih dimenzijah lesnih vijakov, kar je posledica pomanjkanja naročil. Lesne vijake bodo v tem obdobju izvozili, za domači trg pa primanjkuje naročil.

TOZD Verigarna je v letošnjem letu v celoti izpolnila količinski plan proizvodnje. Prodaja sicer zaostaja za proizvodnjo, ker delamo snežne verige na zalogo.

TOZD Sidrne verige je bil v maju zelo uspešen, saj so presegli količinski in vrednostni plan. Oskrba z naročili je zdaj urejena, za skupino Esab sicer še ne v celoti, primanjkuje pa nekaterih vrst materiala. Problematična je tudi neustrezna kvaliteta materiala za visokoodporne verige, kar povzroča težave pri proizvodnji.

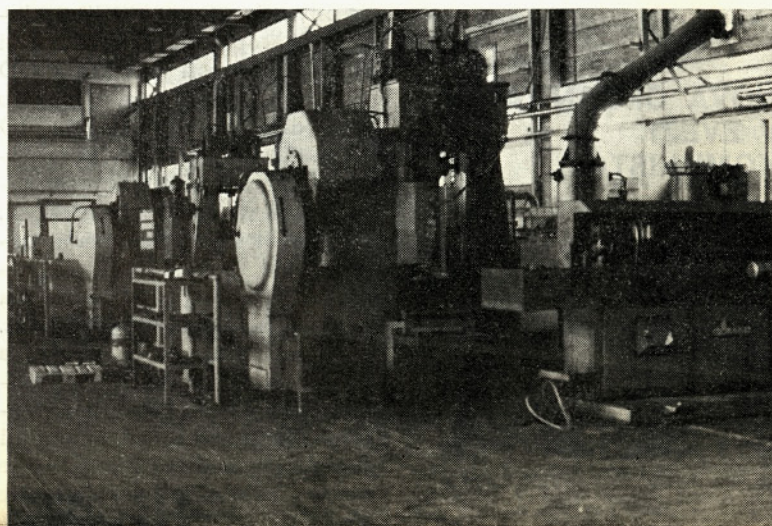
TOZD Orodjarna je vrednostni plan presegla za 7 %, TOZD Vzdrževanje pa le 96 %. V TOZD Industrijska oprema pa so v vseh mesecih letošnjega leta, z izjemo januarja, plan proizvodnje presegli.

Eksterna realizacija je bila sicer večja kot v aprilu, saj je bila količinska odprema 91 % v primerjavi s planirano, vrednostna pa le 84 %. V maju smo precej izdelkov izvozili. Ker pa je izvozna cena nižja, je vrednostna izpolnitev plana slabša od količinske. V preteklih mesecih plana izvoza nismo dose-

gli, v maju pa je bil presežen količinsko za 11 % in vrednostno za 6 %.

Večji del je bil izvožen na konvertibilno področje. Čeprav je bil v maju izvoz zadovoljiv, to ne more nadomestiti izpada v preteklih mesecih. Kumulativni podatek pove, da je količinski plan dosežen 56 %, vrednostni pa le 51 %.

Produktivnost dela v maju, merjena s količinsko proizvodnjo na zaposlenega, je v primerjavi s povprečjem lanskega leta porastla v Vijakarni za 10 %, v Verigarni za 11 %, v Sidrni verigah za 19 %, v Kovačnici za 12 % in za OZD Veriga 16 %. Pri vrednostni proizvodnji na zaposlenega prav tako opazimo porast, vendar

Na domačem trgu smo prodali 777 ton, kar predstavlja 63 % odpremljene količine. Vrednostno izraženo pa je delež domače prodaje 74 %, kar kaže še vedno na nesorazmerje med domačimi in izvoznimi cenami. V letošnjem letu je predstavljala prodaja na domačem trgu kar 85 % od skupne vrednosti, kar je precej več, kot smo predvideli z gospodarskim načrtom.

Čeprav smo dobili odobrene višje prodajne cene za verige v aprilu in za vijake v maju, se rezultat povišanja še ne kaže, saj je v maju dosežena prodajna cena 93 % od predvidene s planom. Na povprečno prodajno ceno pa zelo močno vpliva asortiment prodanih izdelkov.

moramo upoštevati inflacijski faktor.

Ker prodajnega načrta ne izpolnjujemo tako, kot smo pričakovali, so nastale nekatere težave pri poslovanju, še posebno glede likvidnosti. Zaloge gotovih izdelkov so še vedno previsoke, prav tako tudi zaloge nekaterih vrst materiala. Zato je naloga komercialnega sektorja, da ugotovi, kakšna je optimalna raven zalog in skuša to realizirati. Zaradi intenzivne investicijske dejavnosti se je zmanjšal obseg trajnih obratnih sredstev, ker smo iz teh financirali investiciji. Zato bo treba zagotoviti dodatne vire trajnih obratnih sredstev.

Marjana Kozamernik,
dipl. oec.

Nova organizacija v zvezi komunistov

V novem statutu ZK, sprejetem na 8. kongresu ZKS, so podane smeri nove organiziranosti Zveze komunistov. Osnovni cilj te preobrazbe je zagotavljanje večje učinkovitosti delovanja ZK. V smereh razvoja političnega sistema je vloga subjektivnih sil v naši družbi jasno začrtana.

ZK ne deluje več forumsko preko svojih organizacij, saj ji sedanji boj za prevlado socialističnega samoupravnega reprodukcijskega odnosa določa tudi značaj idejnopoličnega organiziranja in metode njene delovanja. Te organizacijske spremembe moramo naj-

(Nadaljevanje na 2. strani)

Delo in naloge sindikata

Naj omenim le nekaj najbolj pomembnih sklepov, obravnav in stališč sekretariata KOOS v drugi mandatni dobi po 8. kongresu ZSS. Od volilne konference, ki je bila 8. 4. 1978, pa do danes se je sekretariat KOOS sestel na petih rednih sejah, na eni izredni in na eni razširjeni skupni seji sekretariata KOOS Veriga IO OOS iz Plamena Kropa.

Na 1. seji smo v koordinacijski odbor sindikata SOZD SZ izvolili dva delegata, enega v športno in enega v kulturno komisijo pri KOOS SZ. Obravnavali smo možne kandidate za podelitev srebrnega znaka, cene v počitniškem domu in oboje dali v razpravo

(Nadaljevanje s 1. strani)

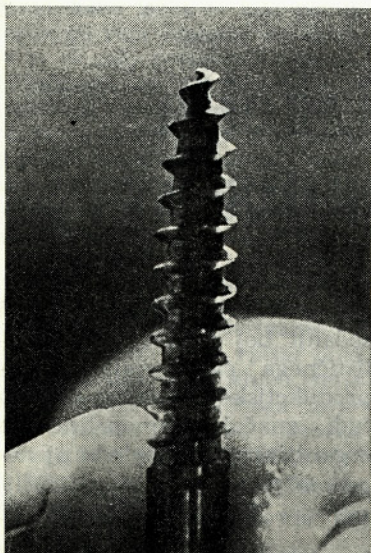
NOVA ORGANIZACIJA V ZVEZI KOMUNISTOV

tesneje povezovati z vsebinskimi nalogami ZK in njeno aktivno vlogo v sindikatih, socialistični zvezi, mladini in društvu. Član ZK mora postati temeljni subjekt oblikovanja politike in stališč ZK, s tem pa mora prevzeti tudi odgovornost za njihovo dosledno uresničevanje. Z ukinjanjem svetov ZK in tovarniških konferenc s komiteji, se krepi vloga osnovnih organizacij, ki so se sposobne dvigniti nad parcialne interese ter delovati na liniji širšega družbenega interesa.

Skladno z novo naravnostjo je bil tudi na zadnji seji tovarniške konference ZK sprejet sklep, da konferenca ZK SZ Veriga Lesce z vsemi svojimi organi preneha obstajati, s čimer se vse dolžnosti prenesejo na OOK po TOZD in v DSSS.

Odgovornost in pobude za skupne akcije ZK bodo dajale osnovne organizacije in člani občinske konference, ki bodo zagotavljali tudi usklajeno nastopanje in delovanje članov in organizacij ZK pri sprejemanju stališč in sklepov za delo delegatov in delegacij ZK.

Gvido Melnik, dipl. ing.

izvršnim odborom OOS. Dogovorili smo se tudi za enodnevni seminar in popoldansko predavanje o vlogi sindikata v luči ZZZ. Na izredni seji smo po predhodni razpravi na IO OOS uskladili delitev regresa in cene v počitniškem domu ter oboje predlagali odboru v potrditev. Predlagali smo tudi enega delegata v DS zdravstvene skupnosti Radovljica in dva podpisnika pogodbe s kulturno skupnostjo Radovljica.

Druga redna seja je dala v javno razpravo novo organiziranost ZSS in ZSJ. Dogovorili smo se za javno razpravo o srednjeročnem razvoju DO za obdobje 1977—1980 kakor tudi srednjeročnem razvojnem načrtu TOZD, samoupravni sporazum o ljudski obrambi in družbeni samozaščiti, samoupravni sporazum o združitvi sredstev za investiranje v TOZD industrijske opreme. Razpravljali smo o možnosti povišanja OD glavnega direktorja. Vse to smo dali v razpravo na IO OOS. Tudi o pomoči pobrateni občini Brus, ki jo je prizadel potres, smo razmišljali. Predlagali smo poslovnemu odboru, da iz sredstev sklada skupne porabe, ki jih ima na razpolago odobri 20.000 din. Domenili smo se o ekipi za pohod ob žici okupirane Ljubljane, ki je predstavljala Verigo. Na dnevni red smo dali nered in nedisciplino, ki je vedno slabša v naši DO. Ne glede na to, da se je na dan proslave pred praznikom 1. maja izkazala velika neresnost in nedisciplina, je sekretariat sprejel naslednje sklepe: da se drugo leto organizira praznovanje OF in 1. maja na prosti dan pred spomenikom izven DO skupaj s KS in SZDL Lesce s skupnim programom.

Ker je bilo veliko govora o nedisciplini v DO že na volilni konferenci osnovnih organizacij sindikata, sekretariat na osnovi tega zadoljuje glavnega direktorja, da z vodji TOZD ukrene vse potrebno glede prihoda, odhoda in prisotnosti na samih delovnih mestih. To naj se uredi preko mojstrov in skupinovodij, če ne drugače pa z denarno kaznijo. Glede reda in čistote v DO, naj vodstvo zadolži vodstva TOZD, da se to uredi po že izdelani skici. Če vodstva TOZD to ne uredijo, je potrebno v roku enega meseca najeti ekipo in jo plačati na račun TOZD. To naj bi veljalo tudi v bodoče. Glede izgradnje ograje je sekretariat mnenja, da le-ta ni potrebna, kajti vsa nedisciplina je znotraj ograje in na delovnih mestih. Zato imamo v popoldanskem času tudi dežurne. Če ti ne opravljajo svoje dolžnosti vestno, jih je treba kaznovati, zato je zadolžen glavni direktor.

Obravnavali smo pritožbo na nepravilno prijavljanje v počitniškem domu ter dvema prijavljencema odvzeli pravico do prvega vpisa v domu. Nadalje smo obravnavali neaktivnosti komisij za izvajanje ZZZ v

TOZD in DSSS ter zadolžili IO OOS, da pospešijo delo komisij in naj se vključijo v predhodno obravnavo vseh osnutkov samoupravnih sporazumov in splošnih aktov, ki so dani v javno razpravo.

Dogovorili smo se tudi za sklic invalidov. Uskladili smo pripombe na novo organiziranost sindikata. Razpravljali smo o prispelih materialih Občinskega sveta ZS Radovljica in se dogovorili, da se 13 naših članov IO OOS udeleži enodnevnega in poldnevnega seminarja na Pokljuki. Pregledali smo novi sestav OS ZS Radovljica, se dogovorili o ključu za izvolitev delegatov za skupščino OOS in oboje dali v javno razpravo IO OOS.

Obravnavali smo tudi sporni 18. člen samoupravnega sporazuma črne in barvaste metalurgije SRS, ki govori o minulnem delu, dogovorili smo se za sklic širše seje z zunanjimi predstavniki, da bi skušali najti ugodno rešitev pred sprejetjem na referendumu, ki bo konec julija. Seznanili smo se tudi z novimi predlaganimi delovnimi mesti in jih dali v razpravo na IO OOS.

Na dnevnem redu 4. redne seje smo obravnavali delo konference ZZZ in SIS ter predlagali, da najbolj zaslužnima delegatoma tov. Vovk Jerneju in tov. Repe Dragu damo priznanje za poseben prispevek v prvi mandatni dobi delegatskega sistema. Začeli smo akcijo za tovariško srečanje članov kolektiva ter pripravili program organizirane javne razprave statuta DO in ostalih aktov, ki jih je dal DS v razpravo. Predlagali smo tov. Ravnik Joža v interesno skupnost infrastrukture Bled za izgradnjo pokritega drsališča. Obravnavali in kritično smo ocenili tudi dela KOO ZSMS DO.

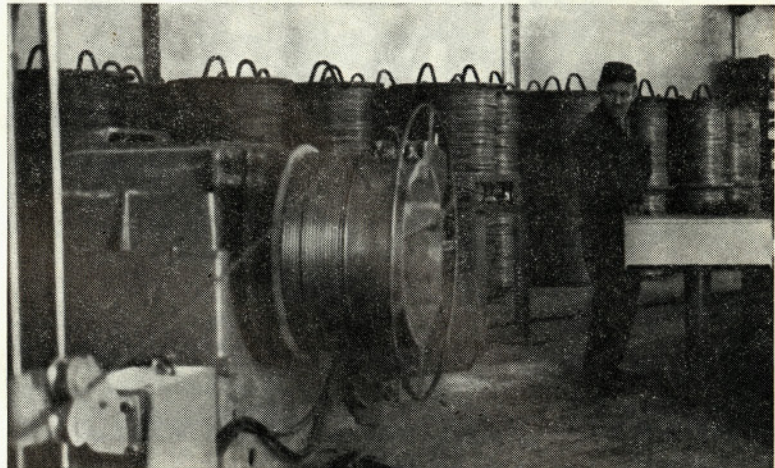
Na 5. seji smo sprejeli sklep, da se iz sredstev poslovnega odbora odobri 30.000 din dodatnih sredstev za šesto tovariško srečanje in imenovali pripravljalni odbor. Obravnavali smo tudi vlogo sindikata pri imenovanju individualnih poslovnih organov ter zadolžili SDK v TOZD verigarni in vijakarni, da raziščeta pravilnost in zakonitost obeh imenovanj. Dogovorili smo se za skupno sejo sekretariata KOOS Veriga in IO OOS Plamen, na kateri smo obravnavali gradivo za razširjeno sejo KOOS SOZD SZ, sprejeli enotne sklepe in zaključke ter se dogovorili za tesnejše sodelovanje na sindikalnem področju. Seveda smo na vseh omenjenih sejah redno pregledali sklepe zadnjih sej, obravnavali tekoče zadeve in potrjevali nastale stroške. Sklicali smo tudi aktiv invalidov. Od 117 se je seje udeležilo 50 invalidov. Imenovali smo 9-članski pripravljalni odbor in sprejeli nekaj smernic za delo in reševanje problemov. Do konca junija pa bomo pripravili drugo letno skupščino, kjer bodo sprejeli poslovnik programa dela in izvolili novi odbor, ki bo vodil in usmerjal

delo. Sklicali smo tudi dietike, ki dobivajo vrednostne bone, se dogovorili o pomenu teh bonov kakor tudi o pomanjkanju raznih prehrabnih artiklov zanje. Na tej seji smo sprejeli nekaj stališč, o katerih bodo morali spregovoriti tudi samoupravni organi DO.

Delo sindikata bo še naprej zelo zahtevno in pestro, ne glede na čas dopustov. Pripravili bomo širše razprave na samoupravnih delovnih skupinah,

za seznanjanje z vsebino vseh predlogov, sporazumov in statutov TOZD in DO, srednjeročne programe TOZD, DO, panoški sporazum itd. V polnem teku bodo priprave za šesto tovariško srečanje, ki bo predvidoma 29. julija v Ribnem. Aktivno smo se vključili v priprave na 9. kongres ZSS, aktivni bomo morali biti tudi pri kreiranju politike v SOZD SZ.

Jože Hozjan

Predlogi in analiza dela v poslovanju z uporabo računalnika

Leta 1971 je naša DO začela uvajati računalniško tehniko v cilju izdelave efikasnih sistemov na področju knjigovodskega poslovanja, a pozneje tudi uporaba računalnika kot efikasnega sredstva v vodenju proizvodnih procesov.

Znano je, da prihod računalnika v podjetje nadomestuje tradicionalen način poslovanja in vodenja v obdelavi informacij na različnih področjih, kot na primer: evidence, analize, planiranje in podobno.

Adekvatno temu pa so neizogibne spremembe v načinu dela in kvalifikacijskih strukturah osebja, ki bi imel z računalnikom kaj opraviti.

Glede na obseg znanja, ki smo ga v podjetju imeli na področju računalništva, smo začeli tako, da smo se posluževali pomoči računalniških strokovnjakov Železarne Jesenice, ter njihovih konceptov avtomatske obdelave podatkov (AOP).

Pri tem je prihajalo do različnih zastojev in dilem, ki še trajajo ter ustvarjajo nezaupanje in odpor do računalnika.

a) Za uspešen nadaljnji razvoj računalništva v naši DO moramo urediti naslednje:

— odrediti mesto in vlogo računalnika ter AOP na sploh v naši DO. Odločiti se moramo, ali imeti lastni računalnik ali se posluževati računalniških storitev pri tistih, ki ga že imajo. Pri tem je potrebna detajlna analiza strokovnjakov in koristnikov storitev AOP.

— Glede na pridobljene izkušnje, mora razvoj na tem področju potekati hitreje. Obdobje uvažanja računalniške obdelave podatkov (1971—1978) kaže na dolgo pot, ki ne pelje k racionalnemu poslovanju. V tem času smo uredili materialno poslovanje (brez salda kontov dobaviteljev), prodaja in promet gotovih izdelkov (R 5, 6) pa ustvarja mučno situacijo pri koristnikih.

— Prihod računalnika v DO pomeni prehod s starega (klasičnega) na nov način organizacije knjigovodstva in proizvodnje. Ne moremo imeti dele organizacije obdelave podatkov na računalniku in dele klasične obdelave, s tem ustvarjamo dva vzporedna sistema, od katerih noben ne bo uspešno deloval.

— Zelo neprimerno je in zgrešeno uporabljati več različnih si-

stemov (računalnikov) v konceptu vodenja in organizacije podjetja. Taka politika vodi k povečanju stroškov poslovanja in desintegraciji informacijskih tokov.

— Razvoj računalništva poteka zelo hitro, sistemi doživljajo hitre spremembe, ki so sad ekonomike razvoja podjetja in družbe, zato moramo imeti stalni vpogled v nova dogajanja in biti sposobni za hitro adaptiranje v novo nastali situaciji.

b) V cilju reševanja problemov že obstoječih projektov AOP in za njihovo učinkovito reševanje predlagam naslednje:

— Pospešiti je treba realizacijo projekta prodaje in prometa gotovih izdelkov (R 5, 6), analizirati aktivnosti teama, oceniti njegovo uspešnost ter obvestiti DO o doseženem cilju.

— Za nadaljno uspešno izvajanje postavljenih nalog na jeseniškem računalniku, moramo doseči dogovor in omogočiti realizacijo naše residence. S tako potezo bi ustvarili lastno konfiguracijo na tujem sistemu, preprečili morebitni dostop nepoklicnim osebam do naših poslovnih podatkov.

Nabaviti je treba lastne medije nosilcev podatkov (disk packe in trakove), ter druge oblike z namenom shranjevanja podatkov za kasnejšo uporabo.

— Omogočiti je treba mesto in način shranjevanja nosilcev podatkov, preprečiti morebitno uničenje pred požarom, mehanskim ali kakšnim drugim poškodbam.

— Določiti mesto in vlogo oddelka za sprejem in oddajo dokumentacije.

— Uspostaviti koordinacijsko službo koristnikov računalniških projektov.

— Izvršiti primopredajo gotovih projektov od jeseniških kolegov na vzdrževanje programerjem Verige.

— Omogočiti potrebne kapacitete za redno in testno obdelavo na računalniku.

— Izdelava naslednjih projektov AOP naj poteka z lastnimi kadri. Preprečiti moramo kopiranje projektov in konceptov AOP drugih DO, s poudarkom, da taki projekti lahko služijo le kot material za študij pri uvažanju lastne koncepcije uvažanja AOP.

ing. Mithat Džinić

Zemeljski plin

Spoznanja o kritični energetski odvisnosti SR Slovenije, visoki ceni električne energije, visokih investicijah za pridobivanje in pretvarjanje ter vse večje potrebe po varstvu okolja so bile povod za to, da je v srednjeročnem planu razvoja SRS v obdobju 1976—1980 dobilo prioriteto mesto načelo o nujnosti racionalnejšega pridobivanja, oskrbovanja in porabe energije.

Slovenija lahko iz svojih lastnih virov danes pokrije le okrog polovico potreb po energiji, medtem ko mora razliko zagotoviti z nabavo energije v drugih republikah in z uvozom energije. Iz svojih lastnih virov lahko pokrijemo v celoti potrebo po električni energiji in v veliki meri potrebo po premogu.

Od energetskih potreb, ki jih moramo kriti iz uvoza, odpade več kot 90% na nafto in njene derivate. Odvisnost od uvoza,

omejene zaloge domačih virov energije in stalno zviševanje cen energije nas silijo v akcijo, da sprejmemo vrsto ukrepov za racionalno porabo energije. Namen racionalizacije pri porabi energije je predvsem znižati stroške za energijo v gospodarstvu, družbenih dejavnostih in široki potrošnji, podaljšati življenjsko dobo domačih virov, prispevati k varstvu okolja ter povečati proizvodnost in izboljšati kvaliteto izdelkov.

V letošnjem letu in v naslednjih letih se bo uvozu surove nafte in derivatov pridružil še uvoz zemeljskega plina. Jugoslavija ima podpisano pogodbo s Sovjetsko zvezo o uvozu 3 milijarde Nm³ zemeljskega plina v letu 1980, pri čemer odpade 700 milijonov Nm³ na Slovenijo. Zanimivost porabniki zemeljskega plina so podpisali Samoupravni sporazum o izgradnji Sloven-

skega plinovodnega omrežja in pooblastili Petrol TOZD Zemeljski plin, da realizira predvideno investicijo. Po pogodbah s Sovjetsko zvezo je sklenjeno, da bodo količine zemeljskega plina za SR Slovenijo dobavljene takole:

- v 2. polovici leta 1978 200 milijonov Nm³
- v letu 1979 600 milijonov Nm³
- v letu 1980 in naprej 700 milijonov Nm³

Nekaj splošnih in fizikalnih podatkov o zemeljskem plinu:

Zemeljski plin je mešanica raznih ogljikovodikov kot metana, etana, butana, propana in drugih. Največ od teh je metana, ca. 85% ostali pa so zastopani v manjših količinah. Izredno važen za zemeljski plin je žveplo, ki ga Nm³ vsebuje maksimalno 100 mg (nafta in mazut vsebujeta 100 in večkratne vrednosti žvepla!).

Zemeljski plin je lažji od zraka (specifična teža je 0,779 kg/Nm³), njegova kurilna vrednost pa je približno taka, kot jo ima nafta ali mazut (H^u = 800 kcal/Nm³).

Slaba lastnost (v pogledu transporta in cene zemeljskega plina), ki jo ima zemeljski plin je fizikalna lastnost, da se spremeni v tekočo fazo pri atmosferskem pritisku šele pri temperaturi -162°C. Prostornina takšne tekoče faze vsebuje samo 1/600 prostornine plinaste pare. Zgornji podatek je namreč odločilnega pomena, da se večina zemeljskega plina transportira v plinasti fazi. Le v nekaterih izjemnih primerih transportirajo zemeljski plin v tekoči fazi v posebej za to prirejenih tankerjih. Že leta 1964 so ga transportirali tako Angleži in Francozi iz Alžirije, pozneje Italijani in Španci iz Libije ter Japonci z Aljaske. Utekočinjen plin vozijo s posebnimi tankerji do pristanišč, kjer ga v posebnih skladiščih za zemeljski plin, imenovanih terminalih, zopet uplinjajo in pošiljajo naprej po ceveh do potrošnikov. Zemeljski plin nastaja kot naravni produkt gnitja raznih organskih materij. Nastaja v močvirjih ter je stalni spremljevalec nafte in premoga. Dobivajo ga iz globinskih izvrtin pod zelo visokim pritiskom. Predno ga transportirajo po ceveh, ga očistijo drugih primesti, nižjih ogljikovodikov in vodne pare ter dušika in šele očiščenega pošiljajo na mesta porabe.

Največje ocenjene zaloge zemeljskega plina so v Vzhodni Evropi, v Sovjetski zvezi in na Kitajskem, pri čemer odpade skoraj 34% vsega razpoložljivega plina na Sovjetsko zvezo. Od tod bo pritekalo tudi v Slovenijo. Zemeljski plin bo pritekalo v Slovenijo po že obstoječem plinovodnem cevovodu iz Sovjetske zveze prek Češkoslovaške in Avstrije, kjer bo pri Čeršaku blizu Maribora odcep za porabnike v SR Sloveniji.

Plin bo pritekalo v plinasti fazi pod pritiskom 50 atm do Ljubljane, od tu pa s tlakom 10 atm do končne postaje na Jesenicah. To bo magistralna plinovodna mreža. (Realizacija magistralne plinovodne mreže je v zaključni fazi.)

Bodoči industrijski potrošniki zemeljskega plina v Sloveniji se bodo oskrbovali iz magistralne plinovodne mreže prek reducirno-merilnih postaj, ki bodo izdelane za vsakega potrošnika posebej. (Vstopni tlaki iz reducirnih postaj do porabnikov bodo z nekaterimi izjemami 1 bar.)

Do konca leta 1978 bo po planu vse nared, da bodo plin lahko odvezali vsi podpisniki sporazuma o izgradnji slovenskega plinovodnega sistema. Kot sem že v uvodnem članku omenil, so predvidene naslednje količine zemeljskega plina:

- leta 1978 200 milijonov Nm³
- leta 1979 600 milijonov Nm³
- leta 1980 in dalje 700 milijonov Nm³

Povpraševanje in prijavljene porabe zemeljskega plina pri industrijskih potrošnikih so presegle dobavljene količine. Posebno v zimskem času ne bo zadosti razpoložljive količine zemeljskega plina, tako da bodo nekateri porabniki morali reducirati porabo in uvesti plin zamenjavelec (npr. propan — butan) ali nafto.

Zakaj odločitev za kurjenje s plinom?

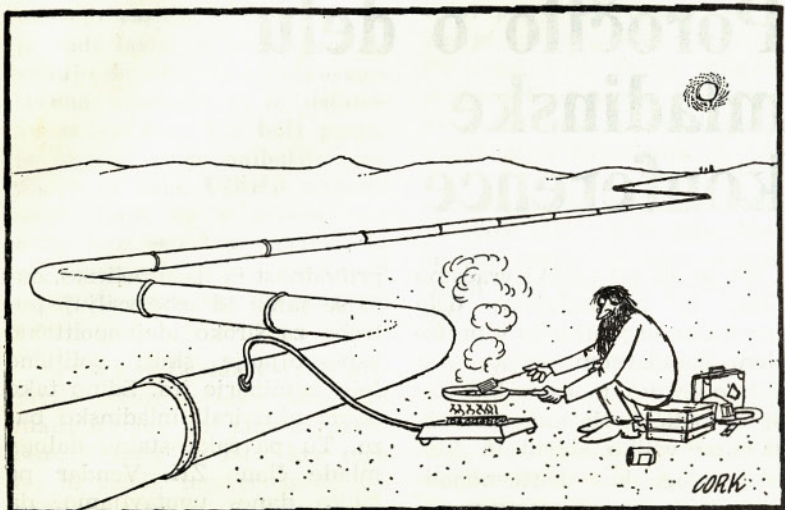
Nekateri tehnološki postopki v industriji kot npr. žarjenje, kaljenje, segrevanje surovcev itd., zahtevajo v gorivu minimalno vsebnost žvepla, ker le ta močno kvari karakteristike jeklu. Prav tako pa se za segrevanje zahteva čim manjša oksidativna atmosfera, da je čim manjše nastajanje škajne na ogreth surovcih. Mazut namreč vsebuje 2—4% žvepla, pa tudi regulacija zgorevanja se ne more primerjati z regulacijo zgorevanja zemeljskega plina. Razen tehnoloških prednosti pa ima uvedba zemeljskega plina za zgorevanje tudi splošni družbeni pomen. Z montažo precizne regulacijske armature za zemeljski plin in zrak dosežemo lahko optimalno zgorevanje, tako da se produkti zgorevanja samo ogljikov dioksid (CO₂), vodna para (H₂O) in dušik (N₂). Produkti zgorevanja tudi ne vsebujejo saj. Vsi ti razlogi so bili povod, da so se mnoga slovenska podjetja odločila za zamenjavo kurilnega medija.

Tudi naša delovna organizacija je podpisnik Samoupravnega sporazuma o plinifikaciji SR Slovenije in v začetku leta 1979 la-

hko že z gotovostjo pričakujemo zemeljski plin. Za TVL bo odcep od glavnega magistralnega plinskega cevovoda nekje za ALC Lesce in bo prišel pod železniško progo Lesce—Ljubljana nedaleč od Zita proti naši tovarni. Pred vstopom v tovarno bo zgrajena merilno-reducirna postaja, ki bo v upravljanju Petrola — TOZD Zemeljski plin. V tej postaji se bo plin reduciral z visokega pritiska na nizkega — 1 bar. Od tod bo teklo do naših potrošnikov. V tovarni bodo potrošniki vse industrijske peči in delno tudi kotli v kotlovnici. Zato bo potrebno izdelati plinski cevovod do porabnikov in zamenjati obstoječe gorilce in armaturo, ki je bila sedaj namenjena za kurjenje z mazutom.

Kot sem že prej omenil, so potrebe po zemeljskem plinu presegle dogovorjeno uvozno količino zemeljskega plina. Za individualne porabnike iz raznih tehničnih in drugih vzrokov z enkrat raba zemeljskega plina za segrevanje kotlov centralne kurjave in štedilnikov ne pride v poštev. Pogodba za zemeljski plin iz Sovjetske zveze predvideva enakomeren odzem plina skozi celo leto in plačevanje pogodbenih količin plina, četudi te ne bodo prevzete. Po podatkih, ki jih je dal Petrol, pa tudi iz tuje literature, bo cena zemeljskega plina 15—25% višja od cene mazuta. Zamenjava mazuta z zemeljskim plinom kot plemenito obliko energije je opravičljiva samo iz tehnoloških razlogov ter iz vidika varstva okolja.

Lado Žemva

Delo odbora za sistem razdeljevanja OD

Odbor za sistem razdeljevanja OD je izvršilni organ DS delovne organizacije in skladno z nalogami in pristojnostmi, ki mu jih dajeta Samoupravni sporazum o združitvi v DO in Samoupravni sporazum o osnovah in merilih delitve sredstev za osebne dohodke, rešuje vprašanja s področja delitve OD. To je 8-članski odbor, ki ga sestavlja po 1 član iz vsake TOZD in DS skupnih služb.

V preteklem obdobju, to je od izvolitve v avgustu 1977, je bilo delo odbora dokaj razgibano, obravnavana problematika pa zahtevna, kakor so zahtevne lahko le naloge s tako občutljivega področja, kot je osebni dohodek in njegova delitev.

Predmet obravnave in sklepanja so naslednje naloge:

— usklajevanje višine sredstev za osebne dohodke z ustreznimi določili Samoupravnega sporazuma o delitvi dohodka in osebnega dohodka v črni in barvasti metalurgiji ter samoupravnim sporazumom o delitvi dohodka in osebnih dohodkov v SŽ. To usklajevanje opravlja odbor vsak mesec, izračunana višina sredstev se lahko poviša ali zniža;

— določanje dodatkov po 137. členu Sporazuma zaradi raznih občasnih del oz. začasnih spremenjenih pogojev dela;

— določanje nagrad za posebne delovne uspehe posameznikov ali skupin delavcev;

— ocenjevanje novo odprtih delovnih mest (začasne ocenitve do sprejema novega načina nagrajevanja po rezultatih dela);

— sodelovanje pri obravnavi osnutka novega samoupravnega sporazuma o skupnih osnovah in merilih razporejanja čistega dohodka in delitvi sredstev za osebne dohodke;

— obravnava in sklepanje o raznih ostalih dodatkih in doplačilih osebnih dohodkov.

Ker novi samoupravni sporazum z novimi merili za delitev OD po delu in rezultatih dela ni bil sprejet, je torej v veljavi dosedanji (iz leta 1976), ki daje odboru veliko večje pristojnosti, kot se predvideva z novim sporazumom. Na sedanji stopnji razvoja samoupravnega sistema se celo postavlja vprašanje vloge in obstoja tovrstnega odbora na ravni DO. Če naj se uveljavi ustavno načelo, da o delitvi ustvarjenih sredstev lahko odloča neposredno le tisti, ki je ta sredstva ustvaril, je dilema povsem upravičena.

Kritike, ki gredo na račun odbora, da je delo premalo javno in da delavci sploh niso seznanjeni s sklepi odbora, so verjetno upravičene. Morda ne bi bilo odveč, da bi vsaj o pomembnejših odločitvah in sklepih seznanjali DS delovne organizacije.

Cirila Peternel

Zaposlovanje — kam plove?

Našo republiko označuje na področju zaposlovanja visoka stopnja zaposlenosti ob sprotnelem rahlem povečanju stopnje aktivnega prebivalstva. Se nadalje se povečuje delež žensk med zaposlenimi, prav tako tudi število zaposlenih delavcev iz ostalih republik. Tako je bilo v Sloveniji leta 1977 1.839.436 prebivalcev, od teh je bilo zaposlenih 728.836 oziroma 39,6%. Med vsemi zaposlenimi prebivalci Slovenije predstavljajo ženske 43,3%. Podatki iz preteklih let pričajo o silovitem skoku zaposlovanja, saj je bilo leta 1975 zaposlenih le 25,7 odstotka prebivalcev, leta 1976 32,7% prebivalcev, ki se je rahlo umirilo po letu 1975. Naša republika v zadnjih letih zaposli letno blizu 40 tisoč novih delavcev, letno pa jih pride iz naših šol 26—27 tisoč, ki pa tudi po strokovnosti niti približno ne ustrezajo zahtevam gospodarstva, kar priča o tem, da greta izobraževanje in združeno delo drug mimo drugega.

Očitno je zaposlovanje v naši republici povsem ekstenzivno, saj je rast produktivnosti v Sloveniji lani znašala 2%, ob upoštevanju ekstenzivnosti v zaposlovanju pa sploh ni porasla. Ta podatek je izredno zaskrbljujoč, saj priča o znatnem zaostajanju pri uresničevanju stabilizacijskega plana.

To veliko preseganje sprotnih potreb krije naša republika z zaposlovanjem delavcev iz drugih republik. Tako se je v lanskem letu v naši republici zaposlilo 12.694 delavcev iz drugih republik, pri tem pa moramo ugotoviti, da je bilo od teh kar 72% nekvalificiranih ali polkvalificiranih. Prav ta podatek je nasploh v slovenskem prostoru zaskrbljujoč, saj letno zaposlimo več kot polovico delavcev (50,3%) z nizko reprodukcijsko sposobnostjo, kar pomeni, da deloma slo-

ne na ramenih družbe. Prav ta problem je v gorenjski regiji najbolj pereč, saj skoraj 62% novozaposlenih nima poklicne šole. Iz tega podatka posredno lahko sklepamo na nizka vlaganja v posodabljanju proizvodnih procesov ter izboljšavo tehnologije v naši regiji.

In še nekaj podatkov in ugotovitev iz naše regije in občine: Na Gorenjskem je bilo lani 186 tisoč 457 prebivalcev, od tega jih je bilo zaposlenih 75.526, v naši občini pa je bilo zaposlenih 11 tisoč 781 delavcev. Število zaposlenih se je v naši regiji povečalo za 4,1%, v radovljiški občini pa za 5,2%, kar je nad regijskim povprečjem in visoko nad planiranim občinskim porastom zaposlenih.

Naša republiška bilanca je še naprej zelo deficitarna. Zelo zaskrbljujoče je dejstvo, da združeno delo pri planiranju ne upošteva zmogljivosti svojega območja. S tega zornega kota so mnoge investicije povsem zgrešene in ne upoštevajo temeljnega načela o policentričnem razvoju naše republike. Poleg tega se zaostreje problematika vzporedne infrastrukture, saj smo s tem, ko delavca nastanimo, v bolj ali manj sprejemljive razmere samskega doma, problem šele odprli: pomanjkanje družinskih stanovanj, vrteev, šol itd. To so problemi, ki se jih načrtovalci investicij nočejo zavedati v svojem gorečem zanosu po ekonomičnosti proizvodnje, ki pa je na takšen način ekonomična le na krašje roke.

Kako se v naši tovarni zavedamo teh perečih problemov in kam plove zaposlovanje v naši delovni organizaciji pa prihodnjič.

Opomba: Podatki za prispevek so zbrani iz publikacij Skupnosti za zaposlovanje.

Franc Čop

— Brada ne naredi filozofa.

— Kdor ne misli na druge, bo nekega dne spoznal, da tudi drugi ne mislijo nanj.

— Največ resnice v časopisih najdemo v malih oglasih.

Izgradnja nove proizvodne hale

Za spremembo bom tokrat začel z opisom novic z našega do sedaj vsekakor največjega gradbišča. Beseda največji v tem primeru nikakor ni pretirana, saj gre resnično za objekt, ki po svoji velikosti močno posega v urbaniziran prostor Lesc. Še do pred nekaj leti si marsikateri Leščan, naši delavci, posebno pa stanovalci ob Šobčevi ulici, niso mogli zamišljati takega razmaha, kot ga danes doživlja naša delovna organizacija.

Dejstva so tu, potrebe po novih obratih prav tako in sam čas nas priganja, da čimprej zgradimo načrtani objekt.

Čas za zgraditev samega objekta skušamo čim bolj izko-

prizidkom, kjer so garderobe in upravni prostori obeh TOZD, ter proizvodno halo. Tokrat se bo opis začel ravno tako pri veznem hodniku, in sicer na drugi strani proizvodne hale, ki se s tem vmesnim hodnikom nadaljuje v skladišče.

Takoj ob vhodu se nahaja razrez paličastega materiala, ki bo skupen za oba TOZD. Na desni strani glavne transportne poti, ki poteka približno po sredini 21 m široke proizvodne hale, se nahaja v začetku del, kjer bo ulivanje Al-ulitkov, strojno raziglenje in interno vzdrževanje, tik ob zunanji steni pa še ekspedit. Nadalje pride z mrežami zaprto skladišče gotovih izdelkov, prototipna de-

nekoč naš popularni artikel

ristiti, saj je znano, da je hitra gradnja tudi poceni gradnja. Betonerska-gradbena dela, ki jih izvaja Splošno gradbeno podjetje Gorenjc iz Radovljice tečejo v redu in po terminskem planu, ki so nam ga sami predložili. Trenutno je v izgradnji zaklonišče v kletnem delu prizidka ob Šobčevi cesti. Zaenkrat je po vsej dolžini prizidka položen beton z izolacijo in nosilnimi stebri. Istočasno pa se že betonirajo obodni in predelni zidovi. Za izdelavo tega dela prizidka je Gorenjc montiral tudi novo gradbeno dvigalo, s pomočjo katerega zelo uspešno izvršuje zastavljene naloge.

Prav tako je te dni začel z dovažanjem jeklene konstrukcije naš naslednji izvajalec, in sicer podjetje TRIMO iz Trebnjega. Nekateri deli konstrukcije so dolgi po 22 m, zato je bilo potrebno zanje organizirati poseben prevoz po železnici. Te dele so zložili na železniški klančini, nakar so jih s pomočjo dveh avtodvigal in preko odprtega skladišča žice prepepljali do mesta montaže.

Po dostavi vsega potrebnega materiala pride na vrsto montaža celega objekta. O sami montaži objekta bomo gotovo še poročali. Zaenkrat pa je s strani obeh izvajalcev tehnično vse pripravljeno, da se lahko gradnja, posebno pa montaža, nemoteno nadaljujeta. Za dopolnitev tega je potrebno urediti še administrativno plat cele zadeve, saj pri današnjem načinu življenja in delu ni mogoče eno brez drugega.

Pri opisu proizvodne hale TOZD orodjarna sem začel pri vhodu iz veznega hodnika med

lavnica z montažo, končno še kontrola s preizkusnim laboratorijem. Od tod dalje bo imelo svoje prostore skladišče polizdelkov, lakirnica in čisto na koncu še brusilnica.

Na levi strani transportne poti, gledano proti prizidku, pa imamo poleg že omenjenega razreza paličastega materiala še razrez pločevine, prevzem materiala in skladišče surovin. Nato je serijska proizvodnja raznih elementov, posebna linija za obdelavo batnic in strojnih vijakov, skladišče orodij, del elektro-strojnega vzdrževanja, medfazne kontrole in čisto na koncu medfazno skladišče polizdelkov. Pred tem skladiščem se ob transportni poti nahaja še varilnica in spajkalnica, ki sodita v tehnološki proces in prav tako obdelovalna linija Al glav.

Za samo serijsko proizvodnjo in pa montažo sta predvidena viseča transporterja, ki bosta pripomgla k rešitvi transportnih problemov in s tem seveda tudi ostale tehnologije. Manjši transporter pa je predviden tudi pri obdelovalni liniji batnic in strojnih vijakov.

Ta skromen opis prostora je vzeti iz razporeda strojev, ki so ga naredili v TOZD industrijska oprema. Seveda si je še težko zamišljati pravo sliko brez poznavanja celotne proizvodnje in same tehnologije. Tem stvarjem pa smo po mojem mnenju že v začetnem obdobju posvetili premalo pozornosti tako v orodjarni kot v novi proizvodni hali TIO.

I. Vukovič

Majsko srečanje 1978

Za nami je že 8. tradicionalno majsko srečanje mladih železarjev iz vseh delovnih organizacij v sestavi sestavljene organizacije Slovenske železarne. To srečanje je bilo v soboto, 27. maja v Kropi, v Ribnem pri Bledu, na Jesenicah in v Radovljici. Udeleženci srečanja, ki jih je bilo okrog 200, so se zbrali na trgu v Kropi, kjer so jim člani osnovne organizacije ZSMS Plamen Kropla priredili svečan sprejem in izvedli kratek kulturni program. Srečanje je pozdravil tudi tov. Klančnik Gregor, predsednik kolegijskega poslovnega organa SOZD Slovenske železarne. Vsi udeleženci so si po tem programu ogledali kovaški muzej in vigenjce Vice.

Iz Kroke so udeleženci krenili z avtobusi v Ribno pri Bledu, kjer smo jim mladinci iz Verige pripravili kosilo in prosto popoldne na Oddihu. Kosilo so jim pripravili vojaki iz vojne pošte Radovljica, ki zelo radi priskočijo na pomoč ob takih manifestacijah mladih ljudi. V prostem popoldnevu so si udeleženci ogledali naravne lepote Ribna in okolice.

Nadalje so udeleženci krenili na Jesenice, kjer so si najprej ogledali razstavo delavcev-umetnikov Železarne Jesenice. Kasneje so si ogledali v gledališču Tone Čufar igro Ekvinokcij, ki so jo predstavili člani gledališke skupine in je navdušila vse udeležence.

Nazadnje so udeleženci krenili v Radovljico v hotel Grajski dvor na večerjo in na zabavni večer s plesom. Za ples je poskrbel ansambel Nika Kraigherja.

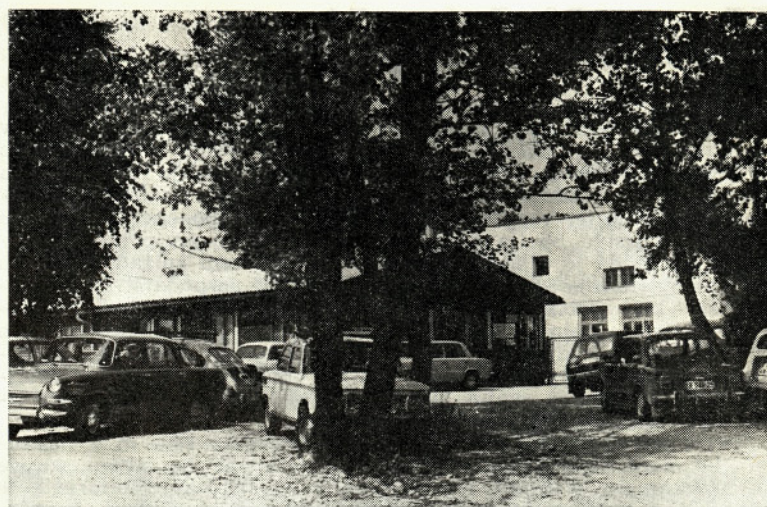
V prostem pogovoru so mladi iz Slovenskih železarn izmenjali svoje izkušnje pri delu v mladinski organizaciji z drugimi. Tudi v tem pogledu je srečanje dokaj dobro uspelo.

Po končanem plesu so se mladinci poslovili in se razšli utrjeni, vendar zadovoljni in z željo, da se drugo leto zopet srečajo.

Če na koncu pregledamo vse in potegnemo črto pod tem srečanjem, lahko ugotovimo, da je bilo srečanje dobro pripravljeno. Lahko bi bilo še boljše, vendar se moramo zavedati, da smo mi kot mladinci iz Kroke prvič organizirali neko tako masovno prireditev in da smo se praktično šele učili.

Na koncu naj še povem, da se je srečanja iz naše mladinske organizacije iz Verige udeležilo kar 47 mladink in mladincev, kar je neprimerno več kot prejšnja leta. Iz tega lahko sklepamo, da je to tradicionalno majsko srečanje pridobilo na pomenu in da ga bo treba še naprej organizirati in seveda izboljševati in dopolnjevati z novimi oblikami.

Marjan Puhar

Pogled na TIO, ki bo kmalu dobil nove sodobne prostore

Poročilo o delu mladinske konference

Ko se ob tej priliki vračamo nazaj in pregledujemo delo mladinske organizacije v preteklem mandatnem obdobju, ki je bilo kratko, moramo biti kar se da kritični. Ne moremo reči, da smo veliko storili in tudi svoje vloge kot družbenopolitična organizacija nismo v popolnosti odigrali tako, kot bi morali in kot se pričakuje od mladinske organizacije. Zato moramo poiskati vzroke za našo neaktivnost in neučinkovitost. Eden glavnih vzrokov je nezainteresiranost mladih za delo v mladinski organizaciji in sploh za družbenopolitično angažiranost. Po drugi strani pa moramo tudi samokritično ugotoviti, da tudi mi, ki smo prevzeli zaupane nam funkcije v mladinski organizaciji, na začetku mandata nismo našli pravega načina, da učinkovito organiziramo in zainteresiramo za delo mladino naše delovne organizacije.

Kot je razvidno iz poročil o delovanju OO ZSMS po TOZD, ki so bila podana na volilno-programskih konferencah OO ZSMS v mesecu aprilu, se pri mladini kaže popolna nezainteresiranost za naše naloge in nasploh je zelo malo mladih vključenih v današnji samoupravni tok. Vendar se iz analiz delovanja tudi kažejo težnje za večjo angažiranost mladih in vse kaže, da se bo delo mladinskih organizacij po TOZD resnično odvijalo po sprejetih programskih usmeritvah, ki mladini nalagajo velike in važne naloge. Predvsem se moramo vsi mladi skupno z ostalimi delavci zavzemati za hitrejše in temeljitejše uvajanje zakona o združenem delu, ki smo ga sprejeli. Sedaj se moramo mladi že angažirati, kajti s tem bomo kreirali lastno prihodnost.

V ta namen bomo morali skupno z ostalimi družbenopolitičnimi organizacijami skrbeti za izobraževanje na idejno-političnem področju, kajti le izobražen človek lahko kreira

prihodnost in našo politiko. Zato se sama od sebe vsiljuje potreba za široko idejnopolitično usposabljanje skozi politične šole, seminarje itd. Edino tako bomo aktivirali mladinsko bazo. Tu pa čaka stalna naloga mlade člane ZK. Vendar pa lahko danes ugotovljamo, da mladi člani ZK niso aktivni v mladinski organizaciji. Poskrbeti bomo morali tudi za okrepitev članstva mladih komunistov v naši organizaciji, ki šteje preko 360 mladink in mladincev.

Ob pogledu našega dela naj se ustavim ob najvažnejših akcijah, ki smo jih izpeljali v zadnjem času. Organizirali smo osrednjo občinsko proslavo ob sprejemu vezne štafete mladosti, bili smo tudi organizatorji 8. majskega srečanja mladih železarjev, ob dnevu žena smo obdarili naše sodelavke z nageljni.

Organizirali smo tudi tečaj za mladinke in mladince Tovarne verig Lesce na temo »Pridobivanje in delitev dohodka TOZD«, za kar pa ni bilo odziva in se od vseh 360 vabljenih tečaja ni udeležil nihče. Malo boljša udeležba se je pokazala s strani članov organov mladinske organizacije pri javnih razpravah in obravnavah raznih samoupravnih aktov, vendar tudi za to ne moremo reči, da je bila zadovoljiva. Pri tem bomo morali storiti še veliko, da bomo mlade ljudi osvestili in jih izobrazili v toliki meri, da se bodo sami zavedali, da moramo vsi sodelovati pri kreaciji naše prihodnosti in bomo le s tem zadovoljili potrebe večine.

V kratkem sem orisal naše delo in predvsem pomanjkljivosti, ki so se pokazale pri delu. Pri delu mladinske organizacije so nam pomagale tudi druge družbenopolitične organizacije in vodstvo delovne organizacije. Za njihovo pomoč se v imenu članov predsedstva najlepše zahvaljujem.

Marjan Puhar

Vrtec v Lescah bo!

Problem otroškega varstva v radovljiški občini je prisoten že nekaj let. V Lescah do nedavna tega problema pravzaprav še nismo poznali, saj so naš otroški vrtec še pred nekaj leti obiskovali celo otroci z Bleda, Radovljice in okoliških krajev, ki ne pripadajo KS Lesce.

Vse drugače pa je zadnjih štiri ali pet let. Vsako pomlad morajo odkloniti več otrok, kot pa jih lahko sprejmejo. Nič drugače ni bilo tudi letos, ko bi na novo rado obiskovalo vrtec 20 otrok, sprejeli pa so jih komaj šest. Vedno več je staršev predšolskih otrok, ki za svoje otroke resnično težko najdejo varstvo. Vedno več pa je tudi takih, ki se dobro zavedajo dejstva, da otroško-varstvena ustanova ni le ustanova za varstvo. Vse bolj postaja otroški vrtec najboljše priprava za šolo. Učitelji namreč ugotavljajo, da v prvem razredu lažje »startajo« otroke, ki so obiskovali vrtec. Prednosti organiziranega varstva so torej nesporne.

Letos je v Lescah v vrtec prijavilo svoje otroke nekoliko manj staršev kot lani in predlani. Vendar ne zato, ker tega ne bi želeli, temveč zato, ker poznajo situacijo in so se že vnaprej odpovedali upanju v tako obliko varstva.

To so dejstva, ki se jih Lesčani dobro zavedajo. To so dokazali tudi pred leti, ko so rekli »da« za samoprispevek za izgradnjo otroških varstvenih ustanov v radovljiški občini. Tako sredstva iz samoprispevka redno pritekajo, denarja je dovolj, zgrajeni so bili že prvi vrteci (v Kropi, Begunjah in Radovljici), v Lescah pa se je zataknilo pri lokaciji.

Najprej sta bili predlagani dve lokaciji. Veriga je predlagala, da zgradimo otroški vrtec na Šmidovi plani (za naseljem Moskva). Krajevna skupnost pa se je bolj ogrevala za lokacijo za Družbenim centrom. Veriga je svoje mnenje kasneje spremenila in se pridružila mnenju krajevne skupnosti. Tu pa je posegel vmes republiški sanitarni inšpektorat. Zaradi bližine pokopališča ni izdal potrebnega soglasja.

Planota za Družbenim centrom je po srednjeročnem urbanističnem načrtu namenjena blokovski gradnji. Tam naj bi zraslo naselje s preko 2000 prebivalci. Prav gotovo sodi tja tudi vrtec, pokopališče pa se bo v bližnji prihodnosti moralo preseliti.

V dveh letih sta se izoblikovala še dva predloga za lokacijo vrtca. Prvi predlog je bil za vrtec v neposredni bližini na prostoru med Hraško cesto, Lapom in šolo, po drugem pa naj bi vrtec stal na planoti za trgovino Merkur.

Koordinacijski odbor za izgradnjo otroško varstvenih ustanov je medtem razpravljal tudi o predlogu, da bi v Lescah zgradili montažni otroški

vrtec. Odbor je predlog odklonil z utemeljitvijo, da montažni vrtec ne bi bil niti cenejši, še manj pa kvalitetnejši od klasične zasnove. Pa tudi zanj je potrebna lokacija, ki je ni.

Lesčani, razumljivo, postajajo vse bolj nestrpni. Resnično je težko razumeti, da je samo lokacija ovira za izgradnjo tako težko pričakovanega objekta. Škoda, ki pri tem nastaja, pa je seveda vedno večja.

Kakorkoli že, pred dnevi smo bili resnično veseli vesti, da je končno zagorela zelena luč za izgradnjo vrtca. Republiški sanitarni inšpektorat je končno izdal potrebno soglasje za lokacijo za Družbenim centrom. Po zagotovilih Turist progressa iz Radovljice ni več problemov za pridobitev lokacijskega in gradbenega dovoljenja.

Sedaj, ko je jasno, kje bo novi vrtec stal, ne bi bilo odveč še na kratko opisati, kakšen bo in kdaj ga bodo pričeli graditi.

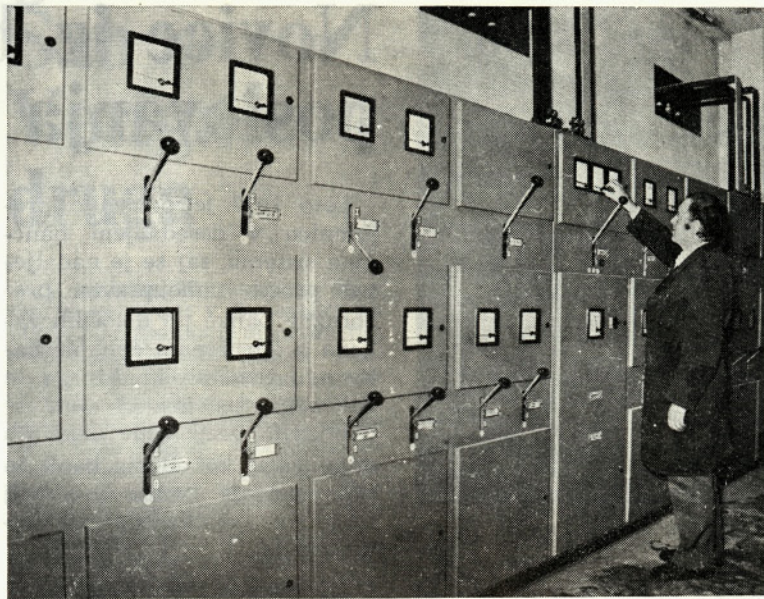
Po podatkih Turist progressa v Radovljici naj bi pričeli z gradnjo že v drugi polovici junija. Do začetka zime naj bi bil objekt zgrajen do 4. faze. Tako naj bi bil že letos »pod streho«. Zgrajen pa bo, tako obljublja izvajalec del Gorenjc iz Radovljice, do prvega maja prihodnje leto. Za izvajalca del je bil namreč kot najugodnejši ponudnik izbran Gorenjc.

Idejni projekt je bil na KS in na koordinacijskem odboru za izgradnjo stroških varstvenih ustanov deležen nekaj pripomb, ki so bile ob izdelavi načrtov v glavnem upoštevane. To bo pritrilna stavba, zidana z izospan zidaki. Sprejela bo lahko približno 120 otrok, ki jim bo na razpolago 627 m² koristne površine.

Predračunska vrednost objekta je 1,2 milijarde starih dinarjev. V tej vsoti je upoštevana tudi zunanja ureditev, ki naj bi veljala 70 milijonov starih dinarjev. Torej bodo otrokom na voljo tudi urejena igrišča, peskovniki in podobno, česar danes stari vrtec nima.

Torej, sredstva so v celoti zagotovljena in redno pritekajo, z lokacijo ni več problemov, načrti so izgotovljeni, izvajalec izbran. Problemi, zaradi katerih se je pričel gradnja tako zavlekel, so torej rešeni. Ko so se občani odločali za samoprispevek, so se zavestno odrekli delu dohodka, da bi si izboljšali družbeni standard. Tega bi se morali zavedati vsi, ki jim je zaupana izpeljava celotnega programa izgradnje varstvenih ustanov. Upamo, da ne bodo sedaj nastali novi problemi in da bomo do prvega maja prihodnje leto v Lescah res bogatejši za lep objekt, starši pa bodo imeli eno skrb manj. Otroci pa, kar je najvažnejše, bodo v organiziranem varstvu, preživljali brezskrbno ustvarjalno otroštvo.

Franci Vovk

Elektroenergetsko napajanje TVL

Hiter razvoj Verige v preteklih letih je bil usmerjen v modernizacijo obstoječega parka in tudi v izgradnjo novih objektov z novo tehnologijo. Prvo in drugo je povzročilo strmo naraščanje porabe električne energije in vzporedno s tem preobremenitev obstoječih elektroenergetskih naprav v tovarni in izven nje, kar bi bilo, v preprosti obliki povedano, ustavitve novogradnje in modernizacije. Podatki, ki so nam bili na razpolago, nam na prvi pogled niso kazali tako grozečega stanja, saj obdobje od leta 1966 do leta 1972 ni bilo glede porabe elektroenergije nič posebnega. V letu 1966 smo porabili za dobre 4 milijone kWh z največjo trenutno obtežbo 1220 kW, v letu 1972 pa okrog 5,7 milijona kWh z največjo trenutno obtežbo 1320 kW. Povečava 1,5 milijona kWh in porast trenutne obtežbe za 100kW ni glede na obdobje 6 let nič posebnega, ker to ne predstavlja niti pokrivanje normalnega letnega prirastka, s katerim računamo v elektroenergetiki. Taka količina energije ni predstavljala nobenega problema pri prenosu 10 kW daljnovodu iz RTP (razdelilna transformatorska postaja) Radovljica s posebnim transformatorjem 35/10kW ter z rezervo po 10 kW vodu iz RTP Završnica.

V letu 1972 smo začeli resno pripravljati vse podatke za izdelavo novega zazidalnega načrta Tovarne verig, ki bi že v začetku lahko postavil vso elektroenergetsko situacijo na glavo, oziroma bi povzročil take preobremenitve na napravah, da novi in obstoječi potrošniki ne bi bili več nemoteno oskrbovani z energijo. To bi veljalo za tedanje tovarniške transformatorske kapacitete 3,9 MVA, kakor tudi za tovarniški niskonapetostni razvod 0,4 kV.

Ta problem bi segel tudi izven tovarniškega teritorija, ker bi zaradi povečanega odjema morali urediti:

— Zamenjava vodnikov daljnovoda od A1—Je 50 mm² na A1—Je 70 mm², kar bi bilo le kratkotrajna rešitev ali

— urediti transformacijo 35/10 kV pri Verigi s 35 kV daljnovodom, kar bi bilo drago in iz obratovalnega stališča precej neugodno. Obenem bi bili pa tudi brez rezervnega dovoda, ki bi lahko povzročilo v primeru okvar daljše zastoje in s tem ogromno škodo.

Vsa ta razmišljanja o pokritju elektroenergetskih potreb TVL v obdobju od leta 1972 naprej, s predpostavko, da bo znašala letna potrošnja v letu 1980 okoli 10 milijonov kWh s trenutno obremenitvijo 3000 kW, v letu 1990 pa blizu 20 milijonov kWh s trenutno obremenitvijo 5000 kW, so narekovala, da moramo resno preštudirati predvideno stanje in da si, kot največji odjemalec

elektroenergije v radovljiški občini, ne moremo privoščiti nekih provizoričnih in trenutno finančno ugodnih rešitev.

V dani situaciji smo zato skupno s podjetjem za distribucijo električne energije Elektro Kranj, oziroma z njihovim projektnim birojem pričeli pripravljati rekonstrukcijo visokonapetostnega napajanja TVL. Tako je bil že v marcu leta 1972 izdelan projekt, ki je predvideval napajanje z 20 kV. Z določitvijo tega nivoja napajalne napetosti je takoj sledila rekonstrukcija vseh transformatorskih postaj v TVL (I, II in III). Projektnemu biroju smo takoj posredovali potrebne podatke za izdelavo projektov tako, da so bili zadnji projekti gotovi že februarja 1973. S tem so bila znana potrebna sredstva, ki smo jih nato predvideli v investicijskem programu in so za celotno rekonstrukcijo napajanja znašala 600 starih milijonov. Sledile so pogodbe za novo opremo s Tovarno stiskalnih naprav Maribor in Tovarno transformatorjev Energoinvest v Črnučah.

Oprema je v glavnem prihajala točno po v pogodbah postav-

ljenih rokov, večkrat tudi prej, tako da zaradi tega ni bilo težav. Montažo opreme smo izvajali sami z elektriki iz vzdrževanja, za visokonapetostni del so nam bili v pomoč elektriki distribucije, ki so izvajali rekonstrukcijo VN omrežja in naprav izven teritorija TVL, vendar so posredno potrebne tudi za nas. Delo je večkrat potekalo v ne-normalno težkih in nevarnih razmerah, ker je moralo biti naše podjetje za ves čas rekonstrukcije nemoteno oskrbovano z električno energijo in ni bil možen prav noben kompromis s kolektivnim dopustom ali slično. Prav iz te plati bi rad omenil, da smo mogoče lahko vsi člani kolektiva dolžni zahvalo tem delavcem in njihovi varnosti, ki nam je prihranila marsikateri težek milijon.

S samo rekonstrukcijo smo dosegli, da v soglasju z distribucijo lahko trenutno odjemamo 5000 kW in to po glavnem vodu ali po rezervnem vodu (v letu 1972 samo 1200 kW). Transformatorske kapacitete so se povečale od 3,9 MVA v letu 1972 na 6 MVA, kompletna visokonapetostna oprema je nova, enako tudi niskonapetostni razvod in del avtomatske kompenzacije jalove energije.

Vse to je bilo nujno potrebno, saj so bile naše ocene po potrebi električne energije pravilno ocenjene, ker smo v lanskem letu že porabili nekaj manj kot 9 milijonov kWh in dosegli 2440 kW v konični obtežbi.

Kljub določeni rezervi, ki smo jo predvideli pri načrtovanju opisanih naprav, pa moram omeniti, da z izgradnjo novih objektov kot so npr. nova orodjarna, hala industrijske opreme in nova kompresorska postaja, zahteva stalno dopolnjevanje kapacitet.

Za elektroenergetsko napajanje teh objektov bo že v letošnjem letu stekla izgradnja nove transformatorske postaje TP Veriga IV 2 × 1000 kVA 20/0,4 kV in bo tako znašala koncem letošnjega leta skupna kapaciteta transformatorskih postaj 8 MVA.

V zaključku naj še omenim, da imamo do leta 1980 predvideno še medsebojno visokonapetostno povezavo vseh štirih transformatorskih postaj v elektroenergetsko zanko, ki bo omogočila krožno napajanje in s tem najmanjše možne zastoje pri prekinitvah električne energije zaradi poškodb ali defektov na VN kablilih.

Alojz Cilenšek

Kadrovske vesti

(maj 1978)

PRIŠLI:

Spolni sektor:
Kocjančič Peter
TOZD verigarna:
Marič Dominik, Taborin Dragan, Kosi Janko
TOZD sidrne verige:
Bezenšek Olga, Štalc Jože
TOZD industrijska oprema:
Benedičič Pavel, Rijavec Miran, Dobida Alojz

ODŠLI:

Spolni sektor:
Kužnik Matilda
Komerčni sektor:
Grzetič Peter
TOZD vzdrževanje:
Poklukar Milan, Ptiček Bojan
TOZD vijakarna:
Hrast Jože
TOZD verigarna:
Resman Valentina
TOZD sidrne verige:
Mikelj Matevž, Zupan Jožef, Ulčar Vladimir
TOZD kovačnica:
Grivec Peter, Skenderevič Avdija

TOZD industrijska oprema:

Brelj Vesna,
Pogačnik Miran

POROČILI SO SE:

Pristavec Boris iz TOZD verigarna in Pavec Zdenka iz TOZD industrijska oprema. Tajnikar Franci iz TOZD vzdrževanje. Bele Milica iz TOZD verigarna. Drekonja Bogdan iz TOZD kovačnica

RODILI SO SE:

Komerčni sektor:
Ferjan Danetu — hči Lea
Beravs Branetu — hči Tanja
TOZD verigarna:
Kučič Cilki — sin Primož
Čoralič Fikretu — sin Elvis
TOZD sidrne verige:
Vaupotič Francki — sin Erik
Bokalič Marjanu — sin Gregor
Sukobljevič Matu — sin Nedeljko
Jutriša Josipu — hči Darja
Resman Smiljanu — sin Primož
Sebat Mariji — sin Aleš

Iz kadrovskega oddelka

20. junij »dan civilne zaščite«

Izhajajoč in skupnih obveznosti in interesov na področju graditve in razvoja sistema civilne zaščite so se zvezni izvršni svet in izvršni sveti skupščin republik in pokrajin zedinili, da se 20. junij razglasi za »dan civilne zaščite« in ustanovi plaketa civilne zaščite in značka civilne zaščite, ki se v znak priznanja podeljujeta za delo in sodelovanje pri razvijanju in pospeševanju civilne zaščite.

Udeleženci tega dogovora so se tudi zedinili, da se v tednu, v katerem je »dan civilne zaščite« ali na sam ta dan analizirajo in ocenijo rezultati razvoja civilne zaščite ali organizirajo in izvedejo množične aktivnosti v obliki vaj, tekmovanj in shodov delovnih ljudi in občanov enot in štabov civilne zaščite ali slovesne prireditve in podeljujejo nagrade in priznanja za dosežene rezultate in napredek civilne zaščite.

Za realizacijo obveznosti, ki izhajajo iz tega dogovora, je štab civilne zaščite naše delovne organizacije na pobudo občinskega organa, pristojnega za ljudsko obrambo, na svoji seji dne 31. maja sprejel program aktivnosti v obdobju, ki sovpada z »dnevom civilne zaščite«.

Štab civilne zaščite se je odločil za izvedbo naslednjih aktivnosti:

— Priprava članov ekip prve pomoči za skupen nastop v Radovljici v času od 5. do 8. junija, pod mentorstvom zdravnika obratne ambulante.

— Udeležba treh ekip prve pomoči na skupnem nastopu oz. tekmovanju ekip iz krajevnih skupnosti in organizacij združenega dela v Radovljici dne 9. junija.

— Obisk razstave opreme in sredstev civilne zaščite v Kranju dne 2. junija. Razstavo si ogledajo: člani štaba civilne zaščite in vodje enot civilne zaščite.

— Izvedbo mokre gasilske vaje gasilskega oddelka (2 desetini) na objektu nove kovačnice in plinske postaje dne 20. junija ob 17. uri.

Preizkus usposobljenosti kurirjev in vodij enot civilne zaščite za aktiviranje vseh enot civilne zaščite dne 20. junija ob 13.30 v izvedbi štaba civilne zaščite.

Vse aktivnosti tega programa so bile v določenih rokih izvršene.

Na tekmovanju ekip medicinske prve pomoči v dneh 9. in 10. junija v Radovljici je nastopilo skupaj 56 ekip, od tega 25 ekip iz delovnih organizacij in 31 ekip iz krajevnih skupnosti.

Za »VERIGO« so nastopile 3 ekipe v sestavi:

I. ekipa

Humar Branko
— vodja
Kočar Olga
— bolničarka
Bukovnik Stefka
— bolničarka
Harinski Jožica
— vodja
Mrač Nika
— bolničarka
Srna Nevenka
— bolničarka

II. ekipa

Pintar Janez
— vodja
Benedikt Ivanka
— bolničarka
Tonajc Majda
— bolničarka
Čop Franc
— vodja
Janša Polonca
— bolničarka
Stražinar Cilka
— bolničarka
Lipuš Slavko
— rezerva

III. ekipa

Zakovšek Viktor
— vodja
Pirkovič Avgust
— bolničar
Zupan Stane
— bolničar
Onič Rozka
— vodja
Vidič Alojz
— bolničar
Krničar Marjan
— bolničar

Naše ekipe prve pomoči so med 25 ekipami iz delovnih organizacij dosegle naslednje rezultate:

I. ekipa 18. mesto s 95 točkami
II. ekipa 19. mesto s 93 točkami
III. ekipa 21. mesto z 90 točkami

Če pa upoštevamo še ekipe iz krajevnih skupnosti pa je izmed 56 nastopajočimi ekipami dosegla:

I. ekipa 34. do 35. mesto
II. ekipa 38. mesto
III. ekipa 43. mesto

Uspeh ekip prve pomoči bi bil lahko boljši, če bi bile priprave temeljitejše, ki pa zaradi zadržanosti zdravnika obratne ambulante, ki naj bi kot njihov strokovni mentor sodeloval pri pripravah za skupen nastop, niso bile zadostne.

Kljub temu pa so člani ekip prve pomoči pokazali zadovoljivo usposobljenost za oskrbo ponesrečenih v primeru naravnih ali drugih nesreč.

Jože Ješe

Novice iz bančnega poslovanja

Leto 1977 je pomenilo prelomnico v dosedanjem bančnem sistemu, saj se je nadaljeval proces samoupravne preobrazbe banke po določenih zakonah o združenem delu in Zakona o temeljih kreditnega in bančnega sistema. S tem se uveljavlja večji vpliv delovnih organizacij kot članic bank in tako postaja banka vse bolj finančna organizacija združenega dela.

Od 1. januarja dalje so se združile v Ljubljansko banko — združeno banko prejšnje podružnice Ljubljanske banke, poleg teh pa še Kreditna banka Maribor, Kreditna banka Koper in Podravska banka Koprivnica. V Združeni banki so torej združena sredstva organizacij združenega dela, samoupravne interesne skupnosti in druge družbenopravne osebe. Tako ima združena banka trenutno 5.066 članic, kar pomeni, da je za združitev glasovalo več kot 800.000 delavcev. Poleg teh članic pa sodeluje v združeni banki še več kot 20.000 deponentov in več kot 2.200.000 varčevalcev.

V preteklem letu se je poslovanje banke odvijalo v okviru srednjeročnega plana razvoja. Pri tem lahko ugotovljamo, da je bilo to uspešno, saj je banka s svojo politiko prispevala k ublažitvi nekaterih negativnih razvojnih tendenc v gospodarstvu. V zadostni meri je sodelovala pri realizaciji investicijskih programov in s tem omogočala normalen ekonomski razvoj svojih članic. Pri tem ni zanemarljivo razvoja infrastrukture, pa tudi proizvodnje hrane in surovin ne. Za uvajanje dosežkov raziskovalnega dela v proizvodnjo, za izvedbo sanacijskih programov in pa za odpravo elementarnih nesreč je banka nudila zadostna sredstva. Sodelovala je pri vprašanju zagotovitve socialne varnosti delavcev rudnika Idrija, kar se nadaljuje tudi v letošnjem letu.

Pomemben delež predstavlja jo sredstva občanov. Ta so se v letu 1977 povečala za 42% v primerjavi z letom prej in so presgala planirano za 24%. Na to je vplivalo predvsem povečanje izplačevanja osebnih dohodkov in pokojnin na hranilne knjižice ter na tekoče račune. V večji meri so se povečala dinarska sredstva, vendar tudi devizna sredstva predstavljajo pomemben delež. Iz sredstev hranilnih vlog občanov banka odobrava potrošniške kredite občanom, vendar bi bili ti krediti lahko še večji.

Dejavnost banke ni zaostajala tudi na področju stanovanjskega in komunalnega gospodarstva, vendar se cilji, postavljeni s srednjeročnim razvojnim programom, niso v celoti uresničili. Eden od najvažnejših razlogov je ta, da je gospodarstvo zmanjšalo tisti del akumulacije, ki je namenjena stanovanjski izgradnji.

V maju je bila 3. konferenca Ljubljanske banke — Temeljne banke Gorenjske, poslovne enote Radovljica. Članice TBG smo na tej konferenci obravnavale med drugim tudi predlog o višini obrestnih mer za kredite, depozite in hranilne vloge, predlog finančnega načrta TBG in pa gradivo za 3. zbor TBG ter za zbor Ljubljanske banke — združene banke, ki sta bila tudi v maju

1978. Pri obravnavi finančnega plana smo delegati postavili več vprašanj glede udeležbe članic na dohodku banke, ki je razporejen po zaključnem računu. Ta dohodek se šteje članicam kot del dohodka in gre skozi vso delitev, torej se plačajo vsi prispevki in davki. Istočasno pa je zaželeno, da se ta del dohodka vrača v banko kot povečanje deleža članic, vendar to ni možno v isti višini. O tem bo potrebno še razpravljati v ožjem krogu in posredovati zboru banke boljše rešitev.

M. K.

Delo kulturnoprosvetnega društva Veriga

Kulturnoprosvetno društvo SŽ Veriga Lesce je imelo 25. 2. 1978 svoj tretji občni zbor in s tem stopilo v šesto leto svojega delovanja. Na občnem zboru društva je dosedanj predsednik podal širše poročilo o delu društva od ustanovitve pa do danes. Kot nam je že znano, je v društvu na samem začetku delovala folklorna skupina in dramska sekcija, slednja je delovala samo v sezoni 1972—1973, nato pa je prenehala zaradi pomanjkanja strokovnega kadra kakor tudi zaradi prostorskih težav. Folklorna skupina pa iz leta v leto premaguje iste težave, pa vendar koraka v šesto leto več ali manj uspešnega delovanja.

V začetku letošnjega leta pa smo na predlog ustanovitelja KPD na letnem občnem zboru priključili pionirsko mladinsko folklorno skupino iz Osnovne šole F. S. Finžgarja v Lescah. S tem smo pridobili ne le sedem parov, temveč smo si zagotovili obstoj in pomlajevanje KPD. To nam pomeni korak naprej v sodelovanju s krajevnim skupnostjo, prav tako pa tudi garancijo za daljši obstoj KPD.

Tako je danes v društvu 42 članov, starejša folklorna skupina šteje 16 plesalcev, pionirsko-mladinska skupina pa 14 do 20 plesalcev. Obe skupini skupaj sta imeli preko 400 rednih vaj, od tega starejša skupina do 1. 5. 1978 238 vaj po dve uri. Obe skupini sta imeli 340 nastopov, od tega samo starejša do 1. 5. 1978 302 nastopa.

Društvo je v tem svojem kratkem času obstoja samostojno organiziralo tri mednarodna srečanja folklornih skupin, na katerih so sodelovali zamejci iz Avstrije, Madžarske ter KUD Beltinci in domača folklorna skupina. Dvakrat je starejša folklorna skupina gostovala na Madžarskem, enkrat v Srbiji, kjer je sodelovala na zaključni prireditvi meseca mladosti, dvakrat pa v sosednji Hrvatski. Doslej se je skupina udeležila folklornega festivala v Beltincih dvakrat, tretjič pa se ga bo 13. 8. 1978. Enkrat se je udeležila pionirsko-mladinskega srečanja v Velenju, kjer je zasedla drugo mesto.

V letošnjem letu je sodelovala na 4. srečanju folklornih skupin v Ravnah na Koroškem, ki je bilo na predlog ustanovitelja preneseno kot tradicionalno v SOZD SŽ. Peto srečanje folklornih skupin bo v letu 1979 organizirala Železarna Jesenice, šesto pa zopet naše društvo. Tako se bo to srečanje v okviru SOZD SŽ prenašalo iz kraja v kraj in se tako bližalo svojemu prvotnemu namenu. Programska usmeritev društva pa je še naprej čuvati in negovati izvornost gorenjskih plesov in narodnih naš. Z nabavo prekmurskih narodnih noš ter učenju njihovih plesov želimo v prihodnosti obogatiti svoj program.

V srednjeročnem programu pa želimo združiti KPD s Svobodo iz Lesca, z godbo na pihala in mladinskim pevskim zborom v eno močno kulturno prosvetno delavsko društvo, ki bo služilo svojemu kraju in namenu.

V kratkoročnem programu dela pa ima KPD v sezoni 1978/1979 namen obnoviti aktivnost dramske sekcije in pevski zbor, ki naj bi bil mešan in bi v zimskem času nastopal v krajevni skupnosti, kjer prebivajo naši delavci in izkoriščajo svoj proti čas.

Jože Hozjan

ZAHVALE

Ob smrti našega očeta JOŽA TORKARJA, se zahvaljujeva sodelavcem, ki so z vencem, cvetjem in spremstvom na zadnji poti počastili njegov spomin, nam pa izrekli sožalja.

Marjana in Janez
Kozamernik

Ob smrti mojega moža, očeta, starega očeta in tasta HRI-BAR IVANA, se najtopleje zahvaljujemo TVL — TOZD KOVAČNICA za vso izkazano pomoč.

Žalujoča žena in ostali

Ob boleči izgubi mojega očeta ALOJZA MIKLOŠIČA, se zahvaljujem sodelavkam finančnega sektorja za denarno pomoč in izrečeno sožalje.

Tončka Vovk

sezona se je začela
POČITNIŠKI DOM VAS ČAKA

Delegacija slovenskih železarn na obisku v SSSR

V okviru številnih izmenjav delegacij med Jugoslavijo in SSSR na raznih področjih in nivojih se ta čas muči na obisku v Sovjetski zvezi štiričlanska sindikalna delegacija Slovenskih železarn, med katerimi je tudi naš predsednik sindikalne organizacije tov. HOZJAN JOŽE, kot predstavnik DPO predelovalcev v SOZD Slovenske železarne. V delegaciji so še predstavniki železarn Jesenic, Store in Ravne.

Delegacijo, katere, vodja je prav tov. Hozjan, je v omenjenem sestavu predlagal koordinacijski odbor sindikata Slovenskih železarn, naš poslovni odbor pa se je s predlogom strinjal.

Naša delegacija dejansko vrača obisk delegaciji SSSR, ki je lani obiskala Jugoslavijo in je bila tudi pri nas v Verigi, o čemer smo pisali v našem glasilu.

Delegacija se bo mudila v Sovjetski zvezi šest dni in obiskala razne institucije, zanimivosti Moskve ter železarski kombinat RDEČI OKTOBER v Volgogradu, kjer bo videla mnogo tehnoloških in drugih zanimivosti. Tovariš Hozjan je pred odhodom obljubil, da bo po vrnitvi iz SSSR napisal članek o vtisih s tega potovanja. Seveda ga bomo objavili v naslednji številki našega glasila.

N. Bulut

Izlet tozda Vijakarna v Portorožu

Tako kot vsako leto, je tudi letos OOS Vijakarne organiziral sindikalni izlet za svoje člane. Prejšnja leta je bil izlet le enodnevni, tako da je veliko časa odpadlo na vožnjo. Sedaj pa smo že tretjič organizirali dvodnevni izlet. Tudi to pot je bil avtobus poln, kar je dokaz, da je organizacija izleta solidna. Pred dvema letoma smo bili v Crikvenici, letos pa smo šli dlje. Ker v okviru Slovenskih železarn sodelujemo že na vseh področjih, zakaj ne bi še v zamenjavi počitniških domov. Pa smo si mislili, poskusimo z Železarno Ravne. Zapel je telefon in dogovor je bil tu. Tako smo organizirali izlet v Portorož. V tem slikovitem kraju ima namreč Železarna Ravne svoj počitniški dom, ki je poln cvetja in zelenja.

V soboto, 10. junija, zjutraj smo se zbrali pred tovarno in se odpravili na pot. Tudi to pot nas je vozil Franc Pazlar, ki vozi avtobus pri hotelu Svoboda na Bledu. Da pa so izleti organizirani v redu, je znak tudi to, da se jih udeležujejo tudi člani drugih TOZD. Letos so se ga udeležili štirje člani skupnih služb in po eden iz TOZD sidrne verige in konstrukcijske delavnice ter dva iz TOZD verigarne.

Pot je minevala v veselem razpoloženju in petju. Da pa ni dobra volja popustila, je poskrbela naša neutrudljiva natakariča Meta in pa humoristi. Med vožnjo smo organizirali še srečolov, ki je izzval obilo smeha in pot do Lipice je minila, kot bi trenil. V Lipici smo si ogledali kobilarno ter izkoristili odmor za malico, ki smo jo imeli s seboj.

Franc Vovk

Šah — Veriga druga

V nedeljo, 28. maja, so se v Grajskem dvoru v Radovljici na občinskem sindikalnem prvenstvu med seboj pomerili šahisti. Tekmovanje je bilo množično kot vsa občinska sindikalna prvenstva in namenjeno vsem članom sindikata naše občine. Na tekmovanju je nastopilo 48 moških in 11 žensk ali skupaj 9 članov sindikata iz 32 OOS.

Nastopilo je tudi 12 šahistov iz Verige. Prvič smo imeli v naši ekipi tudi dve šahistki, ki sta svoj nastop opravili več kot solidno. Tončka Vovk je z 8 točkami v ženski konkurenci zmagala, Anica Justin pa je zasedla 6. mesto.

V skupini, kjer so nastopali kategorizirani tekmovalci, sta bila od naših najboljša oba prvokategornika Perovič in Harinski. Prvi je zasedel tretje mesto, Harinski pa je bil četrti.

Skoda, da nismo imeli več predstavnikov v skupini tekmovalcev brez kategorije. Prijavilo se jih je sicer precej, vendar se tekmovanja niso udeležili. Prav v tej tekmovalni skupini in v ženski konkurenci je ekipni zmagovalec tekmovanja Elan, zaradi številnega zastopstva nabral največ točk. Od naših predstavnikov je bil najboljši Ivo Radevič, ki je zasedel sedmo mesto.

Rezultati:

Ženske: 1. Tončka Vovk (Veriga) 8; 2. Lidija Gomboc (Elan) 7,5; 3. Ivanka Brcar (Elan) 7,5; 6. Anica Justin (Veriga) 3,5 itd.

Moški »B« (IV. kat. in brez kat.): 1. Pavel Erzar (Tapetnišvo) 8; 2. Zvone Potočnik (Elan) 8; 3. Franc Resman (Elan) 8; 7. Ivo Radevič (Veriga) 5; 10. Ibro Mujakič (Veriga) 4; 28. Stane Gatej (Veriga) 1; itd.

Moški »A« (III., II., I. kat in mojst. kand.): 1. Slavko Mali 16 (Obrtniki Radovljica); 2. Maks Vrečko (Elan) 13,5; 3. Vojin Perovič (Veriga) 13; 4. Harinski Jože (Veriga) 12,5; 7. Marjan Zaggar (Veriga) 10; 11. Anton Šegula (Veriga) 7,5; 13. Dušan Sovič (Veriga) 7; 17. Franc Urh (Veriga) 2; 18. Janez Smole (Veriga) 0,5.

Vrstni red ekipno:

1. Elan — 133 točk (24 nastopajočih)
2. Veriga — 68 točk (12 nastopajočih)
3. HTP Bled — 12 točk (3 nastopajoči)
4. Almira — 10 točk (5 nastopajočih)
5. Hotel Svoboda Bled — 3 točke (3 nastopajoči)

Pohod na Raduho

V soboto, dne 10. junija, je komisija za šport in rekreacijo Železarne Ravne organizirala X. pohod slovenskih železarjev na Raduho. Za ta lep in za nas Gorenjce pravzaprav manj znan vrh žal v Verigi ni bilo večjega zanimanja. Zaradi premajhnega števila prijav (10) smo morali odpovedati avtobus. Deset naših planincev pa se je pridružilo Jeseničanom in Kroparjem.

Po izjavah naših planincev je bil pohod dobro organiziran, vodilni je bilo dovolj, poskrbljeno pa je bilo tudi za dobro voljo. Organizator je po končanem pohodu namreč, tako kot je navada na vseh pohodih slovenskih železarjev, organiziral tudi piknik. Skoda je le, da vrha, ki leži še pod globokim snegom, zaradi tega niso vsi dosegli.

Vsi naši udeleženci pohoda so bili zadovoljni, obenem pa se čudijo, da med planinci v Verigi, ki jih prav gotovo ne manjka, ni večjega zanimanja za pohode. Zato ob tej priliki že sedaj vabimo vse ljubitelje planin, da se v jeseni, ko bodo Jeseničani organizirali pohod na Triglav, Storčani pa na Okrešelj, teh pohodov udeležijo v večjem številu.

Franci Vovk

Nesreče pri delu v maju

Poškodovano se je deset delavcev, to so:

Mužan, Marjan, Grčar Janez, Sotlar Danica, Ovsenik Franc ml., Kovačevič Mile, Legat Majda in Kunstelj Miha — vsi iz TOZD vijakarna; Mladenov Mirko iz TOZD sidrne verige; Todorovič Mitor iz TOZD kovačnica in Mladenovič Milan iz TOZD industrijska oprema.

V maju so zabeležili en začetni požar v TOZD orodjarna. Vzrok je bilo pregreto olje v kalilni banji.

SVD

Ko je bil glavni direktor SŽ tov. Klančnik na konferenci OOS v Verigi, je rekel: »Ko sem danes prišel v Verigo in videl nov spomenik, sem najprej pomislil, vse raste, tudi verige. Videl sem take, ki visijo, take, ki ležijo, takih, ki stojijo pokonci, pa še ne. Poleg izvirnosti umetnika Tone Svetine je to vsekakor še en dokaz vitalnosti in dejstvo, da Veriga še ne bo propadla.«

ZAHVALE

Najlepše se zahvaljujem sodelavcem TOZD kovačnica za denarno darilo ob moji 50-letnici.

Ferdo Latič

Ob mojem življenjskem jubileju se zahvaljujem OOS vijakarne za pozornost in dragoceno darilo. Posebna zahvala sodelavcev obreznih avtomatov za darila in lepe želje. Vsem skupaj želim še veliko delovnih uspehov.

Rezka Legat

Ob izgubi dragega moža in očeta Alojza Varla se zahvaljujemo sindikalni organizaciji za podarjeni venec, godbi, ter za izrečene besede ob odprtem grobu.

Žalujoči Varlovi

NEKAJ ZA ŠALO — NEKAJ ZARES

— Lepo je v naši domovini biti mlad, če atek je bogat in če te mamica draga z vsem zalaga.

— Teorija je domneva z visoko izobrazbo.

— Kadar človek ne more ničesar več zgraditi ali porušiti, je nesrečen.

— So ljudje, ki resnično lovijo ribe in tudi takšni, ki samo kalijo vode.

— Pozdrav od daleč je boljši kot prepir od blizu.

— Skromni ljudje nikoli ne govore o svojih zaslugah.

— Nihče ne ve toliko slabega o nas, kakor mi sami — in nihče kljub temu ne misli tako dobro o nas, kakor mi sami.

E. S.

nagradna križanka

VOVJA TOZD	ŽITARICA	HARIBOR	GERMANSKI OREL	JEZUANEK	SESTAVIL P. H.	POKRAJINA V. VIETNAMU	RIHSKA "5"	VEZNIK	KISIK	PIVO "ITALISA" BIBLIJSKI OČAK
VOVJA TOZD					LETALA ONSK BREZ "K"					
DRŽAVA NA BLIŽNJEM VZHODU							SOGLA-SNIK VOVJA TOZD		PIJAČA ST. SLOVAN POPRAVILO	
IVAN TAVČAR		POLMER CERKVA PRV. ZBOR		POLJSKA RAŠTLINA EFTICA				VRSTA VIJAJKA DEL RIBIS PRIBORA		
DEL TELESA			NEPREMI-SLJEN, FUZJAST	VOVJA TOZD SOGLASNIK					DELOVODJA REMONTU	RAZLIČNI ŠRKI
ŠPANIJA	ČAROVNIK IZ OZRA ORGAN VIDA				VOVJA TOZD	HDA SARAJEVO				
VISOKA VZPETINA				HESTONA KITAJSKEM DOHAČE Ž. IME						
VSE V REDU		SINJSKA VIT. IGRA BRES ČRUSKA ČETRT				10. 19. 15. ČRKA OSLOV GLAS			ČRNILO (ANGL.)	SVOD
VOVJA TOZD							TOZD DUDA			
ITALIJA	NADSTORJE UČENJE					OGLIK OSEBNI ZAJMEK		JARODNA BANKA RADIJ		
DEL VOJA-KOVE OPR. (DVOJ)					HOJCA GRBAR DUŠIK					
VOVJA TOZD									KALIJ	

nagrade: 150, 2x po 100 in 2x po 70 din

rešitve sprejemamo do 5. 7. 1978

Za križanko, ki smo jo objavili v 5. številki VERIGE, smo dobili 63 rešitev. Nagrade so dobili: 150 din MAURER Katarina — skupne službe, po 100 din DERLING Stanka — skupne službe in SIMONČIČ Stane — TOZD kovačnica, po 70 din pa GATEJ Romana — TOZD verigarna in ČOP Kristina — skupne službe.

Baliranje Ali veste?

Balinarska sezona je v polnem teku, tudi rezultati so že vidni. Na sindikalnem prvenstvu v Radovljici se je pomerilo kar 10 ekip. Najboljši so bili balinarji Verige, saj sta obe ekipi zasedli prvo in drugo mesto. Prva je bila ekipa Verige II v sestavi: Šlibar Marjan, Belak Anton, Železnjak Jože in Lapornik Vinko, druga pa ekipa Veriga I v sestavi: Raspet Jernej, Ravnik Jože, Derosi Anton in Ribič Ivan. Obe ekipi sta z odlično igro in uvrstitvijo prinesli kar lepo število točk našemu sindikatu v okviru športnih iger ObSS Radovljica v letu 1978.

Na turnirju za prehodni pokal OSS Radovljica je sodelovalo 7 ekip: Veriga I, Veriga II, Elan, Društvo upokojencev Radovljica, GG Bled, Alpetour Radovljica in mladinska ekipa Balinarskega kluba Lesce. Zmagali so mladinci BK Lesce in tako osvojili pokal za leto 1978. Ta turnir je bil organiziran v počastitev dneva mladosti in rojstnega dne tov. Tita. Našim mladincem je služil turnir kot trening za nastop na republiškem prvenstvu, ki bo ob koncu junija v Ljubljani. Razveselil nas je tudi uspeh našega člana Staneta Babiča, ki je postal republiški članski prvak. Lahko si predstavljamo, kako težka je bila pot in borba do tega naslova, če vemo, da so se zanj potegovali najboljši balinarji iz vse Slovenije v napornem dvodnevem tekmovalju v Škofji Loki. Stanko si je s tem visokim dosežkom zagotovil udeležbo na državnem prvenstvu, ki je tudi že bilo v Poreču. Tam je zasedel 7—8 mesto.

Babič Stanko je star šele 17 let, je sin našega delavca Martina Babiča iz TOZD verigarna. V balinarski klub se je vpisal pred dvema letoma in v klubu velja za marljivega in pridnega tovariša. Njegova prva in osnovna skrb je šola, prosti čas pa posveča športu, saj je prav tako dober športnik kot dober učenec.

Jože Železnjak

— da so bile v januarju 1923. leta (kmalu po ustanovitvi) v TVL zaposlene 104 osebe. Izdelali so (ta mesec) 49.239 kg izdelkov ali 473 kg na vsakega zaposlenega, vrednost proizvodnje pa je znašala 489.784 din ali 47.094 din na vsakega zaposlenega.

V tem mesecu so delavcem izplačali natanko 82.134 din ali povprečno 790 din na vsakega zaposlenega delavca. Če primerjamo prodajno vrednost proizvodnje v tem mesecu (489.784 din) in izplačane osebne dohodke delavcem (82.134 din), pa dobimo razmerje okoli 1:60.

Zanimivo bi bilo izračunati, kakšno je to razmerje danes. Še posebej je zanimiv podatek, da je odpadek v tem mesecu znašal 4%, v prvih letih obratovanja tovarne se je namreč gibal v mejah od 3—4%.

— da je neka delniška družba v Saudski Arabiji naročila projekt za izgradnjo hotela pod vodo, ki naj bi ga zgradili v bližini obale Bahrajna. Hotelski kompleks bo sestavljalo šest modulov, ki jih bodo povezane med seboj pritrdili na morskno dno;

— da so bile zgrajene prve plastične (mini) podmornice, ki so uspešno prestale vse preizkuse. V kratkem lahko pričakujemo, da se bodo na morjih pojavile plastične podmornice normalne velikosti, ki jim strokovnjaki pripisujejo lepo prihodnost;

— da se največ ljudi na svetu poslužuje kitajskega jezika, in sicer okoli 800 milijonov, nato sledijo: angleški 320 milijonov, španski 210, hindu 180, ruski 145, arabski 130, bengalski 120, portugalski 115, japonski 110 in nemški 110 milijonov. Teh deset jezikov govori okoli 2 milijardi 240 milijonov ljudi, ali dobra polovica vsega prebivalstva na zemlji;

— da je na področju mednarodne aktivnosti sindikatov Jugoslavije v letu 1977 izmenjano 155 delegacij, opravljeno 499 raznih mednarodnih akcij, organizirano devet seminarjev za sindikalne aktiviste iz Afrike in Azije, sprejetih 19 študijskih tujih delegacij, organizirana predavanja za okoli 10.000 turistov iz ZSSR, ki so bili v naši državi itn.;

— da je letos aprila v Opatiji na skupščini Jugoslovanske zveze železničarjev-esperantistov za predsedniško mizo umrl predsednik te zveze Mile Veličkovič, star 57 let. Smrt ga je doletela kmalu potem, ko je otvoril zasedanje.

— da smo v TVL v letu 1977 porabili 450.000 m³ vode;

— da je v ameriški kopenski vojski samo 5% oficirjev črncev. Le redki od njih dosežejo čin generala;

— da je po najnovjših podatkih v desetih armadah NATO pakta 145.000 žensk (vojakinj), ki imajo čine podoficir in oficir;

— da je prvi olimpijski zmagovalec v teku na 100 m leta 1896 Ted Burke z rezultatom 12,0. S tem rezultatom danes ne bi bil prvi niti na prvenstvu Verige.

Spored kina Radovljica

od 28. 6. do 3. 8. 1978

STAN IN OLIO V TUJSKI LEGIJI, ameriški zabavni film, 28. 6. ob 20. uri, 1. 7. ob 18. uri.

FANTJE IZ 3. ČETE, amer. barvni vojni film, 29. 6. in 1. 7. ob 20. uri, 2. 7. ob 18. uri.

AKCIJA STADION, jugoslov. barvni vojni film, 3. 7. ob 20. uri, 4. 7. ob 18. uri.

POSILSTVO, angleški barvni film, 4. 7. in 5. 7. ob 20. uri.

NUNSKA IZGNANKA, italijanski barvni film, 6. 7., 9. 7. in 11. 7. ob 20. uri.

IZGUBLJENA ČAST KATARINE BLUM, nemški barvni film, 8. 7. ob 18. uri, 10. 7. in 12. 7. ob 20. uri.

KARIERA NEKE SOBARICE, italijanski barvni zabavni film, 8. 7. in 13. 7. ob 20. uri, 9. 7. ob 18. uri.

ŽILI, francoski barvni film, 15. 7. in 17. 7. ob 20. uri.

DRAKULA, OČE IN SIN, am. barvni film, 15. 7. in 19. 7. ob 20. uri, 16. 7. ob 18. uri.

PRVIKRAT LJUBEZEN, franc. barvni film, 16. 7., 18. 7. in 20. 7. ob 20. uri.

DEKLE MADO, franc. barvni film, 22. 7. ob 18. uri, 29. 7. ob 20. uri.

KASANDRIN MOST, angleški barvni film, 22. 7. ob 20. uri, 23. 7. ob 18. uri.

MOŽ, KI JE PRIŠEL NA ZEM-LJO, angleški barvni fantastični film, 23. 7. ob 20. uri, 29. 7. ob 18. uri.

DA, DA... ZA ZDAJ, ameriški barvni zabavni film, 30. 7. ob 18. uri, 31. 7. in 2. 8. ob 20. uri.

POTNIKI, francoski barv. kriminalni film, 30. 7., 1. 8. in 3. 8. ob 20. uri.

Kino Radovljica bo v času od 24. do vključno 28. 7. 1978 ZAPRTO zaradi obnovitvenih del.

Praznik mladinskega pevskega zbora v Ljubnem

Mi Slovenci ljubimo pesem, radi pojemo, V soboto, 27. maja, se je v Ljubnem občinstvu predstavil s svojim koncertom mladinski pevski zbor KUD Ljubno.

Mladinski pevski zbor iz Ljubnega je precej znan, saj že štiri leta nastopa na raznih prireditvah v radovljiški občini, nastopal je celo v zamejstvu. Sodeloval je tudi v Linhartovi igri »Ta veseli dan ali Matiček se ženi«. Vse od začetka vodi zbor Marjan Eržen. Zbor sestavlja 20 pevcev, vsi so iz KS Ljubno. Za ta koncert je bilo treba veliko požrtvovalnosti in truda. Pevci so v glavnem delavci in študentje. Zanje je bil koncert zelo pomemben, saj so s tem pokazali kaj znajo in zmorejo.

Za koncert so izbrali narodne, umetne, partizanske in tuje pesmi. Program je bil precej zahteven. Občani KS Ljubno so prišli poslušati pevce in napolnili dvorano do zadnjega kotička. To je bilo veliko priznanje pevcem, saj najraje pojejo v polnih dvoranah. Koncert so poslušali tudi gostje iz radovljiške občine.

Občinstvo je zboru prisluhnilo in dalo vse pohvale. Pohvale so vredni tudi organizatorji. Vsi so menili, da je danes premalo takih in podobnih kulturnih prireditev in da bodo še radi prišli poslušati njihove pesmi.

Jože Praprotnik

— Dekle fantu: »Kako to, da imaš tako dolge trepalnice?«
»Veš, ko sem bil majhen, sem veliko jokalo, pa so mi zrasle.«
»Kakšna škoda, da nisi raje več lulal!«

VERIGA je glasilo delovne skupnosti SŽ — Tovarna verig Lesce. Ureja uredniški odbor: Kozamernik Marjana, dipl. oec., Puhar Marjan, Vovk Franci, Sodja Ivanka in Bulut Niko. Odgovorni urednik prof. Janko Stušek, urednik Niko Bulut. Glasilo je po 7. točki 36 člena Zakona o obdavčenju proizvodov in storitev v prometu (Ur. list SFRJ, št. 33/72) in mnenju sekretariata za informacije SRS, prosto plačila prometnega davka. — Tiska Tiskarna Ljubljana.